

Dėl spaudos laisvės žurnalistai kreipėsi į prezidentą

Vilnius, sausio 7 d. (ELTA) – Beveik dvi dešimtys nacionalinių ir keturios dešimtys regioninių žiniasklaidos priemonių dėl žurnalistų darbo Seime ribojimo kreipėsi į prezidentą Valdą Adamkų ir Seimo valdybą.

„Mes manome, jog šie žurnalistų darbo ribojimai trukdo žurnalistams atlikti savo konstitucinę pareigą laisvai ir netrukdomai rinkti visuomenei svarbią informaciją, kadangi Seime yra svarstomi su visomis LR piliečių gyvenimo sritimis susiję klausimai, kuriems išsamiai, tiksliai ir greitai nušviesti neretai neužtenka 3 akredituotų žurnalistų. Atitinkamai Lietuvos piliečiai praranda teisę būti išsamiai informuoti apie jų gyvenimą keičiančius Seimo sprendimus“, – rašoma kreipimesi.

Prieš tris savaites priimti Viešosios informacijos rengėjų atstovų akreditavimo Seimo kanceliarijoje tvarkos aprašo pakeitimai.

Apraše numatyta, kad darbui Seime kiekvienas viešosios informacijos rengėjas savo nuožiūra galės akredituoti po tris žurnalistus. Seimo narius žurnalistai galės kalbinti specialiai tam numatytose vietose. Tiesioginės laidos iš Seimo posėdžių salės balkono žurnalistų negali būti rengiamos, jei tai trukdo posėdžio darbui. Filmavimo ir fotografavimo įrangą į Seimo rūmus turi teisę įsinešti tik akredituoti žurnalistai.

Tokiam valdybos sprendime Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas nemato jokių spaudos suvaržymų.

Europa liko be rusiškų dujų

„Gazprom“ vadovas Aleksej Miller (k).

SCANPIX nuotr.

Vilnius, sausio 7 d. (BNS/ Bal-sas.lt) – Trečiadienį Rusija visiškai nutraukė dujų tranzitą per Ukrainos teritoriją, Ukrainos įmonės „Naftogaz“ duomenis perduoda agentūra „France Presse“.

„Rusija paliko Europą be dujų“, – tvirtino „Naftogaz“ atstovas Valentin Zemliansky. Dujų tiekimas bu-

vo nutrauktas paskutiniu iš trijų į Europą vedančių dujotiekių.

Europa iš Rusijos gauna ketvirtadalį visų savo vartojamų dujų. 80 proc. visų šių dujų keliauja per Ukrainą. Be rusiškų dujų jau liko Čekija, Slovakija, Bosnija, Bulgarija, Kroatija, Graikija, Vengrija, Makedonija ir Serbija. Italija ir Austrija teigia

gaunančios vos dešimtadalį visų iš Rusijos perkamų dujų. Vengrija teigia jau pradėjusi riboti dujų tiekimą pramonės įmonėms.

Savo ruožtu Bulgarija teigia, kad jos turimų dujų atsargų užteks vos kelioms ateinančioms dienoms. Ši šalis iš Rusijos gauna daugiau nei 80 proc. visų savo vartojamų dujų.

Europą šiuo metu yra užklupę šalčiai, kurie itin didina dujų poreikį. Dauguma Europos valstybių dabar yra priverstos vartoti atsargose sukauptas dujas.

Rusija ir Ukraina kaltina viena kitą dėl dujų tiekimo sutrikdymo. Rusijos dujų monopolininkas „Gazprom“ teigia, kad Ukraina per savo teritoriją iki šiandien leido tiekti vos 40 mln. kubinių metrų dujų per dieną. Iki tol esą būdavo tiekiama po 225 mln. kubinių metrų kasdien.

„Gazprom“ vadovas Aleksej Miller tvirtino, kad Ukraina pavogdavo 15 proc. per jos teritoriją tiekiamų dujų.

Nukelta į 7 psl.

Lenkijai – Lietuvos nuostata dėl Lenko kortos

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) – Lietuva išsakys Lenkijai savo nuostatą dėl Lenko kortos, pabrėžiant, kad išduodant Lenkų kortas negalima dėti lygybės ženklą tarp buvusių sovietų sąjungos valstybių ir sovietų buvusių okupuotų šalių – Baltijos valstybių.

Tai po Vyriausybės pasitarimo, kuriame, be kitų, aptarti ir Lietuvos užsienio politikos klausimai, sakė Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto

pirmininkas konservatorius Stasys Šedbaras. „Mūsų nuomone, tai yra daugiau lenkų reikalas nagrinėti savo įstatymą ir jie tą jau supranta – jau buvo tam tikros neformalios diskusijos. Jei ta korta nenumatyta išduoti Vokietijoje gyvenančiai lenkų mažumai, tai panašiai, manome, turėtų būti traktuojamos ir Europos Sąjungos narės Baltijos valstybės“, – sakė S. Šedbaras. Anot jo, tokia Lietuvos

nuostata turėtų būti išsakyta ir per kitą savaitę įvyksiančią premjero Andriaus Kubiliaus kelionę į Varšuvą.

Diskusijos dėl Lenko kortos kilo po to, kai parlamentaras Gintaras Songaila Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) parašė skundą, kuriame suabejojo, ar pagal Lietuvos lenkų rinkimų akcijos sąrašą į Seimą išrinkti nariai turėdami Lenko kortą kartu gali turėti ir Seimo nario mandatą.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Naujieji metai Šv. Antano parapijoje, Detroit (p. 2)
- Čaplikas: sveikatos apsaugai reikalingos reformos (p. 3, 9)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Nuomonė. „Tarpkarinės Lietuvos“ klausimas (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Naujųjų sulaukus (p. 8)
- Pinklės (21) (p. 9)
- Nuostabi linkuviečių kelionė į Vilnių (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.54 LT
1 EUR — 3.45 LT

Britai kviečiami patyrinti Vilniaus meno pramogas

Vilniaus Užupis.

Alfa.lt nuotr.

Londonas/Vilnius, sausio 7 d. (ELTA) – Įtakingas Didžiosios Britanijos dienraštis „Times“ britams siūlo šią vasarą vykti į Vilnių ir patyri-

nėti Europos kultūros sostinės teikiamas meno pramogas.

Dienraščio kelionių priede „The Sunday Times“ sausio 4 d. numerio pagrindine tema tapo sąrašas, kuriame išvardijama, kaip geriausiai praleisti 52 šių metų savaitgalius. Į šį sąrašą įtrauktas ir Vilnius.

Sąrašo rengėjai pažymi, kad 2009 m. Vilnius tapo viena iš dviejų Europos kultūros sostinių, ir britams siūlo rugsėjo 18–20 d. dalyvauti renginyje „Menas netikėtose erdvėse“. „Times“ teigia, kad tai yra vienas iš ekscentriškų renginių: „intriguojantis žaidimas – meninės slėpynės, kai lankytojai kviečiami skersgatviuose, apleistuose sandėliuose ir užslėptuose kiemuose atrasti instaliacijas, parodas ir kitus meno elementus“.

Tikimasi, kad 2009 m. „Vilniaus – Europos kultūros sostinės renginyje“ apsilankys ne mažiau kaip 3 mln. žmonių, ne mažiau kaip 15 proc. išaugs turizmas Vilniuje ir visoje Lietuvoje.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-07-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Ir vėl apie ekonominio sunkmečio negalinčią pakelti spaudą. Šįkart – lietuviškąją. Kaip praneša tinklalapis Lietuvos.com, Airijoje užsidarė vietinių lietuvių leistas savaitraštis „Saloje“. Atrodo, jog šio nuo 2003 metų rugsėjo 23 d. leisto laikraščio užsidarymo priežastis nėra tik lėšų stygius, bet ir tai, kad nemaža dalis Airijos lietuvių, sumažėjus darbams, palieka šią, kažkada lietuviams „rojumį“ buvusią svetingą šalį. Paskutiniu metu savaitraščiui „Saloje“ vadovavęs redaktorius taip pat grįžo į Lietuvą. „Saloje“ buvo vienas pirmųjų lietuvių leidinių Airijoje. Be jo Airijoje leidžiamas dar vienas laikraštis „Lietuvis“. „Saloje“ leidybai sustojus, jo tinklalapis (www.saloje.lt) dar tebeveikia.
Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

Naujieji 2009 metai Šv. Antano parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Palydėję senuosius, mane prisiminkit –
Aš toli, bet esu mintimis su Jumis.
O sutikę naujuosius – mano meilę dalinkit –
Atminimuose būsim su Jumis širdimi.*

Po tokio tikrai permainingo Kalėdinio oro, kai po gausiai iškritusio sniego atėjo staigus atšilimas ir lietus, Naujųjų metų dienos oras buvo tikrai neblogas. Pasitaikė graži, saulėta, bet žiemiškai šalta diena. Tačiau Šv. Antano parapijos nariai ir svečiai, kurių buvo apie 50 vis tiek susirinko atšvęsti Naujųjų metų pradžią Šv. Antano parapijoje, Detroit, MI, kur parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas atnašavo iškilmingas šv. Mišias. Skaitinius skaitė Algis Kaunelis.

Po šv. Mišių šventės dalyviai pokyliui susirinko į gražiai ir šventiškai papuoštą parapijos salę. Sceną puošė Mykolo Abariaus šiai progai padarytas plakatas su užrašu – Sveikiname Šv. Kalėdų progą – Naujieji metai tebūna sėkmingi – 2009”. Salėje skambėjo lyriškos melodijos.

2009 m. dienos programai vadovavo Zita Skučienė. Ji pasveikino visus susirinkusius: „Praėjo jie, ir vėl kiti jau metai, kaskart nauja viltim juos sutinki, gyvenimo ir mūsų sunkūs rieda ratai, o tie keliai vieno di – vis pilki. Ilgiesi, ieškai, lauki ko geresnio, likimas žada, bet jo neturi. Ir taip vienodai lekia mūsų metai, tiek daug svajota – laimės ateity, nors daug vertybių žmogui pažadėta, gyvenimo klaidžiam kely tu viską metams bėgant prarandi. Vėl atvertėme naujus kalendoriaus lapus, vėl žymėsime dienas ir skaičiuosime metus. Palinkėkime džiaugsmo, sveikatos, žemėj taikos ir prašykime Viešpatį duot mums palaimos šventos.” Toliau Skučienė sakė: „Naujųjų metų dieną mes girdim žemę, jaučiam savo lemtį ir įvairiai svarstom, kuo tikėti, kaip gyventi. Tada tegul į sielą tyliai nusileidžia švelniausi žodžiai, žvilgsniai meilūs, gerumo kupini prisiminimai, rytojaus viltys ir troškimai. Naujųjų metų dieną sau leiskim patikėti tiesa ir tikrumu, būties prasme ir meile.” Maldą prieš valgį sukalbėjo kun. Babonas. Po to jis pasveikino visus

susirinkusius ir palinkėjo Dievo palaimos, ramybės ir ypatingai geros sveikatos per 2009 metus. Būkime visuomet vieningi, lyg viena graži šeima. Dalinkimės artimo meile. Visi dalyviai sugiedojo „Ilgiausių metų, ilgiausių” ir po to su pakeltomis šampano taurėmis prasidėjo sveikinimai ir linkėjimai. Šaulių vardu puotos dalyvius sveikino Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje vadas Mykolas Abarius. Jis pranešė ir padėkojo kun. Babonui, kuris jau 20 metų eina šaulių organizacijos vyr. kapeliono pareigas.

Pokylio dalyviai vaišinosi gardžiais užkandžiais, skanumynais, gėrimais. Atrodo, kad nieko netrūko. Na, gal tik gulbės pieno.

Šokių muziką parūpino Leonas Petronis. Visus linksmino įvairi muzika: valsai, tango ir polkos. Svečiai suko ratelius. Sukosi jaunų bei vyresnių širdžių poros, ir sunku buvo

ir pokylis vyko dieną, todėl buvo nuspręsta taip ir toliau daryti.

Naujųjų metų pobūvio ruošimo komitetą sudarė: kun. Babonas, Mykolas Abarius, Patricia Kaunelienė, Leonas Petronis, Pranciška Televičienė, Zita Skučienė ir organizatorė Regina Juškaitė-Švobienė.

Rengėjų vardu dėkojame visiems talkininkams už rūpestį, patarimus ir atliktą darbą, ruošiant šį sėkmingą ir ypač parapijai pelningą pokylį. Dėkojame tiems, kurie jau septynioliktus metus iš eilės neatsisako ir randa laiko talkinti. Padėka visiems, kurie susirinko į mūsų svetainę. Nors mūsų nedidelis parapijos narių skaičius vis mažėja ir parapijiečiai yra brandaus amžiaus, jie vis vien nepasiduoda – aktyviai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Visi jaučiasi lyg viena šeima ir dalijasi artimo meile. Šv. Antano parapija jau peržengė 88 savo gyvavimo

Su Naujais metais! Romas Leparskas, Rūta Bublytė, Millie Grigariene, Suzana Bubneliene ir Petras Andriuskevicius.

pasakyti, kas padarė didesnę išpūdį – vienų entuziazmas ir miklumas ar tų, kurie per ilgus metus lietuviškose šokių salėse įgavo patirtį. Visi šoko, muzika ir ją palydinčios dainos buvo gražios ir mielos, o bendra nuotaika tikrai buvo puiki!

Jau septyniolikti metai ruošiamė Naujus metus ir renkamės šioje salėje! Trylika metų palydėjome senuosius ir sutikome Naujuosius metus. Jau ketvirtį metų, kai Naujų metų pokylį ruošiamė dienos metu. 2006 m. Naujų metų šventę ruošėme dieną, kadangi dalyvavo garbingas svečias, Detroito vikariato vyskupas John M. Quinn. Dalyviai, kurie yra garbaus amžiaus, iš tikrųjų buvo patenkinti, kad Naujųjų metų Mišios

metus. Daug kas matyta, išgyventa per tuos metus. Su meile širdyse ir malda lūpose prisimename tuos, kurie iškeliavo į Viešpaties namus. Tikimės, kad jie ir danguje šypsosi ir dalyvauja kartu su mumis šioje šventėje.

Šaunusis Naujųjų 2009 metų dienos pokylis jau praeityje. Visiems dalyviams liko malonūs šios gražios šventės prisiminimai.

Šv. Antano parapijos Detroito vardu sveikiname visus lietuvių telkinius išeivijoje, „Draugo” dienraščio kolektyvą. Linkime gerų, prasmingų, sveikų Naujųjų metų, tikimės ir lauksime, kad ir vėl susirinktume švęsti 2010-ųjų metų!

Naujųjų metų šventės dalyviai. Iš k.: Danutė Petronienė, Monika Babonienė, Algis ir Ismena Lefkiai, Algis ir Yolanda Zaporackai sveikina „Draugo” skaitytojus. R. Juškaitė-Švobienė nuotr.

A. ČAPLIKAS: SVEIKATOS APSAUGAI REIKALINGOS REFORMOS

Sveikatos apsaugos ministras **Algis Čaplikas**, kalbėdamas apie ydinę Lietuvos sveikatos apsaugą, prasiitarė, kad net „aukščiausiam lygyje“ vyksta „keisti“ dalykai, kuriuos derėtų spręsti specialiosioms tarnyboms. Jis teigė, kad tik sunkmečiais drįstama reformuotis. Tiesa, tam, anot jo, „turime pasikeisti ir mes patys“. Jau nuveiktus darbus jis vadiną „reformų pradžia“ ir tikina, kad per vieną kadenciją visko pakeisti neįmanoma.

Algis Čaplikas.

LR Seimo archyvas

– Ar galima pradėti pokalbį pacituojant kelis sakinius iš Seimo kontrolieriaus Romo Valentukevičiaus 2007 rugsėjo 20 d. pažymos? Jis rašo: „rezidentams nesudaromos tinkamos darbo sąlygos, jie neturi socialinių garantijų, vyksta didelis specialistų nutekėjimas į užsienio valstybes – kenčia be išimties visi pacientai. Medikų Lietuvoje mažėja, dauguma specialistų susitelkusi didžiuosiuose miestuose, trūksta galinčių suteikti net elementariausią pagalbą (gimdyvės nuvaromos nuo ligoninės durų, motyvuojant kad nėra kam priimti gimdymo). Tačiau pareigūnai delsia priimti atsakingus sprendimus (...)“. Praėjus daugiau kaip metams Jums teks spręsti daugumą citatoje paminėtų problemų – ką apie jas manote?

– Nemanau, kad padėtis yra tokia tragiška, kaip ją mato R. Valentukevičius. Išvados kiek primena romaną apie pasaulio pabaigą. Manau, kad čia sąmoningai sutirštinta. Niekas nesiginčija, kad problemų yra visose srityse – sveikatos apsauga nėra išimtis.

Galbūt jos šiame sektoriuje jautresnės ir skausmingesnės, nes tiesiogiai paliečia žmogų ir jo sveiką. Neateina žmonės čia džiaugtis. Jie ateina liūdėdami ir su skausmais, todėl logiška, kad visi labai jautrūs šios sistemos problemoms. Bet tenka pripažinti, kad citata iš dalies atspindi esančias problemas. Reformą reikėjo daryti anksčiau, kai buvo ekonominio pakilimo metai, kai buvo ganėtinai daug lėšų biudžete.

– Teigiama, kad Lietuvos sveikatos apsaugos sistema gana stipriai nesveikuoja. Ne paslaptis, kad Lietuvoje labiausiai korumpuota laikoma būtent ši sritis. Kokius šios problemos sprendimo būdus matote?

– Per drąsu sakyti, kad šią problemą išspręsimė. Tai mūsų visų – besikreipiančių į gydytoją ir pacientus apžiūrinčių – bendras reikalas. Idealiausia būtų, jeigu mes sugebėtume nelegalius mokėjimus pakeisti oficialiomis įmokomis ir ligoninės kasą.

Tokiu būdu sieksime skaidrinti sistemą, įteisinsime oficialias įmokas arba priemokas – netoleruosime to, kas dabar yra. Tam turėsime surasti ir teisinių būdų, nes tai gali prieštarauti Konstitucijai. Net šiandien dalis paslaugų sveikatos sistemoje yra mokama, vadinasi *de facto* egzistuoja oficialūs mokėjimai.

Sistema bus kuriama po truputį bandant įteisinti oficialius mokėjimus ir ligoninių kasas. Iš tų pinigų gydytojai, slaugės turėtų gauti priedus prie atlyginimo. Dar neaišku, kaip šiuo klausimu sutarsime su gydytojais ir visuomene. Sistema, egzistuojanti 50 metų, negali per vieną dieną pasikeisti, turime pasikeisti patys.

– Pasakykite, koks dabar yra tikslus vaistų kainų nustatymo mechanizmas?

– Yra keli būdai. Yra įvairūs kompensuojami vaistai, kuriuos galima įsigyti vaistinėse. Yra vykdomi ir centralizuoti pirkimai, kuriuos vykdo ligonių kasos. Yra ir gydomo įstaigų perkami vaistai, kurie naudojami kasdieniam vartojimui.

– Ar, Jūsų žiniomis, vykstant centralizuotus pirkimus už labai dideles pinigų sumas viskas vyksta skaidriai?

– Tai turi nustatyti specialiosios tarnybos. Teoriškai kalbant, perkant centralizuotai turi būti veiksmingiau, nes, savaime suprantama, kad kai perki urmu, turi mokėti pigiau.

Teoriškai kelias yra teisingas, bet mačiau atskirų ligoninių vykdomų vaistų pirkimo kainas ir centralizuotai perkamų kainas arba net vaistinėse esančių vaistų kainas, kurios kartais labai keistai skiriasi. Mūsų viešųjų pirkimų sistema kažkurioje vietoje subyra, nes vaistinėje paprasto elementaraus vaisto kaina yra 15 proc. pigesnė negu ta kaina, už kurią perka ligoninės. Tai paradoksalu. Tačiau jeigu yra didžiosios korupcijos požymiai, tą turi spręsti ne ministerija, o specialiosios tarnybos.

– Galbūt jau davėte kokius nors pavedimus ar parašėte pareiškimą pradėti tyrimą?

– Nei aš pirmas, nei aš paskutinis. Darbas yra nuolatinis. Jei žmonės dirba, ne mano reikalas kištis. Jie turi stebėti, gauna finansavimą iš biudžeto ir sėkmės jiems darbe. Nemanau, kad politikas turi reguliuoti specialiąsias tarnybas.

– Kokio lygio problema (jeigu apskritai tai problema) laikote farmacijos įmonių įtaką tiek valstybiniame, tiek privačiame sektoriuose, kai daroma įtaka gydytojų grupėms (konferencijų, naujo vaisto pristatymų, dovanų, poilsinių kelionių ir kt. formomis), siekiant gydytojus paveikti jiems išrašant atitinkamos firmos vaistus?

Nukelta į 9 psl.

Žiniasklaidos verslo klausimu

VILIUS BRAŽĖNAS

Metams baigiantis į viešumą prasiveržė keletas triukšmų, sukeltų Lietuvos „didžiosios“ žiniasklaidos žurnalisto. To priežastimi šiuokart buvo du žiniasklaidą palietę ėjimai valdžios šachmatų lentoje. Pirmas, Seimo vadovybė apribojo žurnalisto judėjimo laisvę Seime. Antra, Vyriausybė, derindama biudžetą, pajamų didinimo lazdele bakstelėjo ir į žiniasklaidos kišenę. Neturėdamas pakankamai žinių apie pastarąjį klausimą, palieku jį svarstyti žinovams. Tačiau su pirmąja – žiniasklaidos verslo privilegijuota padėtimi, su tuo, kad jis „lygesnis“ už visus kitus, neva lygius verslus, esu susidūręs jau prezidento R. Reagan metais dar JAV.

Baltuosiuose Rūmuose prezidentų „spaudos konferencijų“ metu pirmojoje eilėje, lyg pagal JAV Konstituciją, iš visų valdžios sričių paaukštinti, kitų neliečiamose savo laktose sėdi daugiausiai apie „lygybę“ ir „demokratiją“ rašantys ir kalbantys turtingiausi žiniasklaidos atstovai. Kitus „lygius“ atstovus, ypač iš antisovietinės bei antiglobalistinės žiniasklaidos, sėdinčius salės gale, prezidentas gal tik su žiūronais galėtų pastebėti. (Prisimenu, straipsnyje „Jei būčiau Prezidentas“ nurodžiau, kaip atstatyčiau lygybę konferencijos salėje ir kiek didžiajam žiniasklaidos verslui kainuotų naudojimas JAV mokesčių mokėtojų pinigais teikiama šviesa, šiluma, minkštomis kėdėmis ir tualetais.) Kiti, neva lygūs, verslai negali būriais išibrauti į prezidentūrą. Štai tau ir lygybė.

Ar ne panašiai su žiniasklaida yra ir Lietuvos Respublikoje? Ir čia Seime ar Vyriausybėje veltui gautas žinias žiniasklaida brangiai parduoda spaudos puslapiuose ar eteryje. Žurnalistai yra žiniasklaidos verslo darbuotojai.

Tai man buvo patvirtinta, pasiteiravus, kaip įstoti į Lietuvos žurnalistų sąjungą. Sužinojau nesąs žurnalistas, nes neturiu sutarties. Truputį nustebau. Rašau spaudai jau 72 metus. Esu redagavęs tarptautinį leidinį (Vokietijoje) ir amerikietišką (konservatyvų) savaitraštį Florida valstijoje. Buvau lietuviško savaitraščio (Čikagoje) redakcinės kolegijos nariu. Susidūriau kaip svečias su maždaug 350–400 mikrofonų radijo ir TV studijose JAV. Turėjau atsakinėti į spaudos, radijo ir televizijos žurnalistų klausimus poroje tuzinų spaudos konferencijų, keliaudamas po Ameriką. Ir štai – nesu „žurnalistas“. Be to, šio „nežurnalisto“ gerokas skaičius straipsnių ir daugybė laiškų pasirodė JAV leidiniuose anglų kalba. Vienas net Australijoje. Dar ir dabar šį tą parašau „mažajai“ lietuviškai spaudai, kurią, pasirodo, kartais paskaito ir dideli žmonės. Todėl esu patenkintas „publicisto“ vardu.

Ką bemanytume apie Seimo pirmininką ar jo grupės politiką, jis į viešumos šviesą iškėlė opų, intriguojantį, politikų vengiamą svarstyti klausimą – verslų lygybės klausimą. Tas klausimas, kaip jau minėjau, man nedavė ramybės jau daugelį metų.

Visose laisvose, save valdančiose valstybėse pagrindinis įstatymas – konstitucija – užtikrina piliečiams spaudos ir žodžio laisvę. Tuo pačiu ji kitiems piliečiams užtikrina teisę neskaityti ir nesiklausyti. Konstitucija užtikrina verslininkui teisę gaminti ir parduoti duoną, batus ar kokį niekutį drauge su vartotojų teise tuos gaminius pirkti ar nepirkti.

Tačiau iškyla didžiulis skirtumas tarp žiniasklaidos verslo ir kitų verslų, kai susiduriama su žaliavos apsirūpinimu parduodamų gaminių gamybai. Duonos kepėjai nevaikšto po Seimą reikalaudami miltų, lygiai kaip batsiuovys be Seimo pagalbos apsirūpina jaučio oda. O žiniasklaidos darbuotojai kartais elgiasi lyg „spaudos laisvė“ reikėtų, kad valdžios žmonės privalo jiems bet kada pateikti pagamintą jų verslo produktą – žinias, kurį žurnalistams belieka supakuoti į patraukliai atrodančius spaudos maišelius. Eterio žurnalistai, žinoma, prie maišelio dar ir skambaliukus prikabina.

Laimei, ne visų verslų atstovai vaikšto valdžios koridoriais ir lankosi kabinetuose. Kitaip valdžia būtų paralyžiuota. Tai veda prie išvados, jog ir vieno kurio nors verslo neribotas Seimo ar ministerijų vadovų bei darbuotojų gaišinimas gali būti tos įstaigos finansuojančių mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas.

Todėl ir valdiškos įstaigos, ir žiniasklaida, ir „skaidrumo“ siekią piliečiai turėtų blaiviau pažiūrėti į žiniasklaidos šurmulį, kuriame pasigirsta ir keistas didžiosios žiniasklaidos rūpestis „vietinės“ žiniasklaidos likimu. Ypač, kai iš „vietinių“ kolegų nusiskundimų susidaro išpūdis, kad kai kur „vietinė“ spauda atsiduoda kolūkių pirmininkų ideologija. Vienok, nesigirdi sielojimosi dėl likimo vadinamosios „patriotinės, krikščioniškosios“ spaudos, kuri, tik svajodama apie „spaudos rėmimo fondo paramą“, ir dabar vos išsilaiko paviršiuje. Be to, visų sričių sąžiningi piliečiai gal turėtų paveikti Seimą, kad šis prisėstų prie „šviesių ir skaidrių“ įstatymų, suvaržančių ir atitinkamai abi puses griežtai baudžiančių, kai Seimo nariai laisvai vaikšto žiniasklaidos (spaudos ir eterio) koridoriais ir jų kabinetuose, ypač rinkimų metu, palieka ne vien vizitinę kortelę. Tas klausimas vertas ir sąžiningos žiniasklaidos dėmesio.

Aišku, kad kol reikalai nesusigulės, teks ir žiniasklaidos atstovams, ir Seimui ieškoti abiem priimtinių, balsuotojų nepapiktinančių sprendimų. Tačiau žiniasklaidos šurmulyje turės pritilti, nes jis tik atkreipia dėmesį į per daug privilegijomis, spaudos laisve piktnaudžiaujantį, tačiau retai „abi puses“ pristatantį žiniasklaidos verslą. Daug padėtų, jei ir žiniasklaidos vartotojai (skaitytojai, žiūrovai, klausytojai) pasinaudotų spaudos ir žodžio laisve ir pareikštų savo nuomonę apie žiniasklaidos gaminių kokybę.

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

„Slėpkimės, vaiduoklis pasirodė!!!!...” – scena iš vaidinimo „Vaiduoklis malūne” antrojo veiksmo.

Mažieji aktoriai spektaklyje „Vaiduoklis malūne”.

Urtė Izdonavičiūtė, Gabrielė Gedvilaitė ir Marius Tumasionis padeda mokyklos vedėjai Ingai Balčiūnienei „užsidirbti” Kalėdų senelio dovaną. Danutės Balčiūnienės nuotraukos

Ir vėl Kalėdos...

DANUTĖ BALČIŪNIENĖ

„Ąžuoliuko” mokyklos mokytoja

Kukli, bet graži Kalėdinė šventė šiemet vyko „Ąžuoliuko” lituanistinėje mokykloje.

Dar pirmąją Naujųjų mokslo metų dieną, kai paklausėme vaikų, kokią programėlę jie norėtų paruošti Kalėdoms – išmokti naujų eilėraščių ar pastatyti naują nedidelį spektakliuką, – beveik visi pasakė nori vaidinti, nepaisant to, kad visą vasarą ir taip kiekvieną šeštadienį repetavome – rimtai ruošėmės JAV LB XII Teatro festivaliui.

Jau ankstesniais metais pastebėjau, kad mūsų mokiniai labai nenoriai mokosi eilėraščių apie nuostabią žiemos šventę. Gal todėl, kad daugumai jų niekada neteko braidžioti po tikrą sniegą, važinėti nuo kalnelio rogutėmis, slidinėti, čiuožinėti ar pasimėtyti sniego gniūžtėmis. Juk kaip gali nuoširdžiai deklamuoti apie Sniego senį besmegenį, jei jo niekada neteko nulipdyti, jei jį matei tik televizoriaus ekrane, paveikslėlyje, guminių pripūstą ar kitokią jo pakaitalą. Beveik visi kalėdiniai ir naujametiniai eilėraščiai kaip tik ir kalba apie tuos Lietuvoje tokius įprastus ir ten vaikams ypač mielus žiemos džiaugsmus. O visada saulėtoje Floridoje iš tų džiaugsmų liko tik Kalėdų senelis su dovanomis ir papuošta eglutė. Tiesą sakant, dar neteko girdėti nė vieno lietuviško eilėraščio apie Naujųjų metų sutikimą ar Kalėdas Floridoje, kai į šventę gali ateiti su trumpikėmis ir trumparankoviais marškinėliais, o po jos išsimaudyti atvirame baseine ar net pasilepinti papildim�je.

Taigi, teko ilgokai panaršyti po literatūrą, kol galiausiai pavyko rasti Vandos Vaitkevičienės ir Liubos Stankevičienės vaikiškus nedidelius kūrinėlius, kuriuos „sudėjus” į krūvą ir pridėjus savos fantazijos išėjo nedidelė pjesiukė, pritaikyta kuklioms mūsų mokyklėlės jėgoms.

Repetuoti pradėjome tik sugrįžę iš Čikagos, jau antroje spalio pusėje. O čia dar St. Peterburgo lietuviai pasikvietė į svečius ir paprašė parodyti Teatro festivalyje rodytą „Išdykėlį broliuką”. Sutikome su džiaugsmu, nes tenykščiai žiūrovai visada nuoširdžiai, draugiškai ir pagarbiai

sutinka atlikėjus, atidžiai seka ir klausosi to, kas vyksta scenoje.

Laiko naujo spektakliuko pastatymui liko labai mažai, teko griebtis papildomų repeticijų. Kaip visada padėjo draugiškas, sutelktas komandinis visų darbas. Mokyklos vedėja Inga Balčiūnienė sukviesdavo visus į papildomas repeticijas ir talkino repetuojant, mokytoja Giedrė Avellino pagamino dekoracijas ir ruošė savo mažųjų „Giliukų” klasės mokinukus pasirodymui vaidinime, tėveliai padėjo išmokti žodžius ir noriai vežiojo vaikus vis į skirtingas bibliotekas, ten, kur mokytojai Giedrei pavykdavo gauti salę, o vaikai jau nuo pirmos repetacijos patys kūrė savo vaidmenukus, kas labiausiai džiugino mus, mokytojas. Manau, jie jau pajuto tikrąjį teatro meno skonį, juk net vyriausias mūsų mokiny, septyniolikmetis Mindaugas Balčiūnas, nors šiemet ir nepanoro dalyvauti vaikiškame vaidinime, bet kaip ir pernai neatsisakė Kalėdų senelio vaidmens.

Tad gruodžio 20 dienos rytą, vienoje iš Fort Myers bibliotekų, kaip visada geranoriškai mums išnuomotų, įvyko spektakliuko „Vaiduoklis malūne” premjera. Nors žiūrovų buvo nedaug, plojimų ir šiltų šypsenų netrūko.

Po vaidinimo visi nuvažiavo į mokyklėlę, kur paaikšėjo, kad .... Kalėdų senelis negali ateiti, nes... nėra eglutės. Tad mokiniai kuo skubiau ėmė puošti Kalėdų eglutę, o suaugusieji dėlėjo ant stalų atsineštas vaišes.

Pagaliau visi pastebėjo ir į vidų pakvietė pro langus besidairantį ir Floridos karščių neišsigandusį svečią iš tolimos Šiaurės.

Ir linksmybės prasidėjo iš naujo – savo sugebėjimus Kalėdų seneliui rodė ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Su šventėmis visus pasveikino ir JAV LB Floridos Pietvakarių apylinkės valdybos atstovai, prie sveikinimo pridėdami ir vokelį.

Pagaliau dovanų maišas ištuštėjo. Dar keletas nuotraukų atminimui, ir sparčiai tirpstantis Kalėdų senelis išvyko atsivėsinti į Šiaurę.

O prie gražaus vaišių stalo, vaikams pasisotinus ir išėjus žaisti į kitą patalpą, suaugusieji ir šįkart neišvengė skaudžių temų apie dalykus, graužiančius šios pakrantės Lietuvių Bendruomenę ir vis atsirandančius trukdžius sėkmingam dirbui.

Lietuvių karių padėka už dovanas

Prieš trejus metus Los Angeles ir Philadelphia lituanistinės mokyklos pradėjo siuntinėti Kalėdinius atvirukus, laiškus ir siuntinėlius Lietuvos kareiviams, tarnaujantiems Afganistane ir Irake.

Šita tradicija tęsiama ir šiais metais. Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla Lietuvos kareiviams nusiuntė atvirukus, o iš Philadelphia iškeliavo laišškai ir paketėliai.

Neseniai gavome laiškutį su padėkos žodžiais iš leitenanto Karolio Zikario su nuotrauka, kurioje Kalėdų senelis įteikia dovanėlę iš Philadelphia siųsto paketėlio kareiviams.

Lietuvos kariuomenės leitenantas laiške rašo: „Labai ačiū, kad nepamiršote Lietuvos karių, tarnaujančių Afganistane, ir atsiuntėte mums Šv. Kalėdų proga daug gražių dovanėlių. Jos labai mus pradžiugino. Net ir čia, snieguotuose Afganistano kalnuose, pajutome jūsų širdžių šilumą, kurią sudėjote į šias dovanas.

Norime jums švenčių proga palinkėti daug laimės. Tebus ateinantys 2009 metai jums sėkmingi. Nuoširdžiai jūsų, aštuntosios Afganistano Goro provincijos atkūrimo grupės kariai”.

Rimas Gedeika

Kalėdų senelis įteikia dovanėles, atsiųstas Lietuvos kariams iš Philadelphia. Lt. Karolio Zikario nuotr.

NUOMONĖ

„Tarpkarinės Lietuvos” klausimas

DR. JUOZAS MEŠKAUSKAS

Šiais 2009 metais švęsime Lietuvos vardo paminėjimo pirmą kartą 1000 metų sukaktį, nors po to dar ilgą laiką žodis „Lietuva” buvo minimas gana retai.

Iš istorijos žinome, kad vienu laiku Lietuvos kunigaikštystė ar valstybė siekė nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Taip pat mums žinoma, kad prie jos jungėsi mažesnės įvairių tautų kunigaikštystės. Vėliau mums daugiau pažįstama buvo Didžioji Lietuvos kunigaikštystė, kurią valdė Vytautas Didysis. Dar vėliau, po Liublino unijos, susikūrė Lenkijos-Lietuvos karalystė. Nelaimėi, ta karalystė kaimynų buvo pasidalinta ir lietuvių tauta atiteko caro valdomai Rusijai. Carinės Rusijos okupacija Lietuvoje tęsėsi šimtmečius.

Kilus Pirmajam pasauliniam karui tarp Vokietijos ir Rusijos, Lietuva iš rusų okupacijos pateko į Vokietijos okupaciją. Karui besibaigiant ir Vokietijai karą pralaimint, bet Lietuvai vis dar esant Vokietijos okupuotai, 1918 m. vasario 16-ąją mūsų garbingi parlamentarai paskelbė – atkūrė Nepriklausomą Lietuvos demokratinę valstybę. Ji egzistavo iki 1940 m. birželio mėn. Tuo metu vėl buvo Sovietų Rusijos okupuota. Vyko suėmimai, žudymai, žmonių atleidimai iš tarnybų, sodinimas į kalėjimus. 1941 m. birželio 14–16 d. didelė lietuvių tautos dalis buvo išvežta į Sibirą. Tauta buvo apimta baimės ir nerimo. Žmonės bijojo būti gatvėje, miegoti savo namuose.

1941 m. birželio 22-ąją Vokietija paskelbė karą Rusijai. Tęsėsi Ant-rasis pasaulinis karas, kurį vokiečiai pradėjo 1939 m. užkariaudami Lenkiją. 1941 m. birželio 23 d. ryžtingas Lietuvos jaunimas ir keletas darbin-gų vyresnių žmonių paskelbė visuotinį Lietuvos sukilimą, atkūrė nepriklausomą demokratinę Lietuvos valstybę ir sudarė Laikinąją vyriausybę. Lietuva sukilimui buvo labai pribrendusi, ji per keletą valandų visa atsistojo ant kojų. Bet ji vis tiek buvo vokiečių okupuota. Sukilimo pas-kelelta nepriklausoma Lietuva nebuvo pripažinta, taip pat ir Laikinoji vyriausybė, nors ji laikinai dirbo. Ji atkūrė rusų okupantų sužalotas įstai-gas, institucijas, grąžino į tarnybas bolševikų atleistus ar įkalintus tar-nautojus, grąžino pakeistus vardus, pvz., Vytauto Didžiojo universitetas buvo pakeistas į Kauno universitetą. Tai vyko visoje Lietuvoje.

Bet kadangi Laikinosios vyriausybės vokiečiai nepripažino, ji turėjo atsistatydinti. Vis dėlto kai kurie jos atlikti darbai tęsėsi per visą vokiečių okupaciją. Laikinosios vyriausybės ministrai buvo vokiečių pakeisti va-dinamais tarėjais. Kai kurie iš jų dirbo labai lietuvišką darbą. Pavyzdžiui, daktaras Germantas švietimo srityje tęsė Laikinosios vyriausybės Švietimo ministerio profesoriaus J. Brazaičio nustatytą programą.

Vokietijai pralaimėjus Antrąjį pa-saulinį karą, vokiečių okupuota Lie-tuva pateko į Sovietų Sąjungos oku-paciją, kuri buvo be galo žiauri. Lietuviai atkakliai prieš okupantus kovojo, išeidami į miškus ir sudarydami partizanų būrius. Kova su lietu-viais komunistais – rusų kolaboran-

tais ir sovietų armija, kurios Lie-tuvoje buvo labai gausu, buvo labai aštri ir žiauri. Buvo manoma, kad į miškus išėjo apie 30,000 lietuvių par-tizanų. Ir ta kova nebuvo gerai orga-nizuota. Po ketverių metų kovojimo partizanai geriau susiorganizavo į Lietuvos Laisvės kovos sąjūdį. Tuo metu partizanų buvo likę apie 2,000. Sąjūdžio vadai, susirinkę Žemaitijoje 1949 metais vasario 16 d., paskelbė deklaraciją, kurioje pabrėžė, kad skelbia ir tęsia kovą už Lietuvos lais-vę ir nepriklausomybę. Partizanų ko-va tęsėsi iki 1953 metų. Lietuva ir to-liau liko okupuota.

1989 m. Lietuvoje lietuviai susi-organizavo į Sąjūdį, kuris 1990 m. ko-vo 11-ąją paskelbė nepriklausomos Lietuvos atkūrimą. Rusijos Sovietų Sąjungai subyrėjus, Lietuva tapo lais-va.

...

Čia trumpai apžvelgiau Lietuvos istoriją. Kaip matome, nebuvo nei prieškarinės, nei tarpkarinės, nei pokarinės Lietuvos, buvo tik carinės Rusijos, Vokietijos, Sovietų Sąjungos okupuota Lietuva. 1918 m. vasario 16 d. buvo atkurta nepriklausoma Lietuvos demokratinė valstybė. 1940 m. ji buvo vėl okupuota, o už jos iš-laisvinimą ir atkūrimą buvo tęsiama sunki ir įvairiai pasireiškianti kova.

Nepriklausomos demokratinės Lietuvos laikotarpį pavadinti tarpu-kario ar tarpkario laikotarpiu, t. y. nepriklausomos demokratinės Lie-tuvos vardą pakeisti į tarpkarinę Lie-tuvą, yra nusikaltimas. Nepriklausomos Lietuvos valstybė įkūrė savo mokyklas, kolegijas, universitetą ir kitas įvairias institucijas. Steigė ligo-nines, pastatė labai modernias kli-nikas ir rūpinosi Lietuvos gyventojų sveikata ir kultūringumu. Ir visa tai darė nepriklausomos Lietuvos pilie-čiai. Visi Lietuvos gyventojai ir gy-ventojos yra gimę nepriklausomos Lietuvos valstybėje, o ne tarpukario Lietuvoje. „Tarpkarinės Lietuvos” nebuvo ir nėra. 1918 m. paskelbtą ne-priklausomą demokratinę Lietuvos valstybę galima būtų pavadinti pir-mąja nepriklausoma Lietuvos valsty-be, jeigu to reikalauja laikas, istorija ar vietiniai interesai.

1918 m. vasario 16 dieną pa-skelbtos nepriklausomos valstybės įkūrimui įteisinti savanoriai kovojo ne dėl tarpukario Lietuvos ir ne tarp-karinės Lietuvos įkūrimo, dar vok-iečių okupuotoje Lietuvoje kovojo ne už tarpukario Lietuvą, bet už mūsų garbingą, signatarų paskelbtą Lie-tuvos demokratinę valstybę.

Lietuvos priešai iš trijų pusių (bermontininkai, lenkai, bolševikai) norėjo Lietuvą užimti. Daugiau nei 30,000 partizanų kovojo ir aukojė sa-vo gyvybę ne tarpkarinėje Lietuvoje, bet Sovietų Sąjungos okupuotoje Lie-tuvoje ir ne už tarpkarinę Lietuvą, bet norėdami atkurti buvusią neprik-lausomą Lietuvos valstybę. Panašių argumentų galima pririnkti ir dau-giau, nes tarpkarinės Lietuvos tikrai nebuvo.

Nežinau, kada ir kas nepriklau-somą Lietuvos demokratinę valstybę pradėjo vadinti „tarpkarine Lietuva”. Šio termino anksčiau nebuvo, jis nieko nepasako, jis paneigia Lietuvos nepriklausomybę. Istorikai jis yra

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.,
išskyrus savaitgalius, klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KLaidų Atitaisymas

Iš R. John Rapšio gavome laišką, kuriame jis surašė jo 2008 m. gruodžio 3 ir 10 d. „Draugo” skautų skyriuje „Skautybės kelias” išspausdintame straipsnyje „Vėjas iš rytų, vėjas vakarų” surastas klaidas, kurios, autoriaus teigimu, „beveik visos iš esmės pakeičia mintį ir faktus”.

Šį kartą išspausdindami klaidas, norime šį bei tą paaiškinti tiek pačiam straipsnio autoriui, tiek ir skaitytojams. Šis J. Rapšio straipsnis pasiekė mus per skautų skyriaus redaktorę Aušrą Jasaitytę-Petry internetu, surinktas kaip „MS Word” dokumentas iš Rapšio jai atsiųsto originalo. Kadangi spausdindami Rapšio straipsnį to originalo neturėjome prieš akis, daugumos klaidų negalėjome nei pastebėti, nei tuo labiau – jas ištaisyti. Net ir matant klaidas ar abejojant dėl tam tikrų vietų, teko pasitikėti A. Jasaitytės-Petry surinktu ir mums atsiųstu tekstu.

Antra, į redakciją patenkantys straipsniai – visi be išimties – yra redaguojami, taisoma ne tik sakinių gramatika, sintaksė, bet ir stilistika, bet – ne jų prasmė. Tai yra bet kurio leidinio redakcijos pagrindinis darbas ir pareiga.

Šiuo atveju visos mūsų redakcijos ištaisytos Rapšio straipsnio vietos buvo stilistinio pobūdžio – keičiant, nepasikeitė sakinio logika ir prasmė.

Redakcija

Išspausdinta „Drauge” (toliau – „D”): Žadintuvus buvo užstatytas ketvirtai valandai ryto, bet mes su broliu jau trečią valandą buvome nekantriai praplėšę akis, pasiruošę mūsų didžiajai kelionei – **III Tautinei stovyklai** Bavarijos Alpių papėdėje.

Rapšio parašyta (toliau – R): Žadintuvus buvo užstatytas ketvirtai valandai ryto, bet mes su broliu jau trečią valandą buvome nekantriai praplėšę akis, pasiruošę mūsų didžiajai kelionei – **į III Tautinę stovyklą** Bavarijos Alpių papėdėje.

nesąmoningas ir klaidingas. Jį iš lietuvių kalbos ir istorijos reikia išbraukti, nes jis paneigia Lietuvos istorijoje patį svarbiausią faktą: nepriklausomos Lietuvos demokratinės valstybės įsteigimą ir egzistenciją.

Žodžiai „tarpkarinė Lietuva” yra sugalvoti Lietuvos okupantų ir neapgalvoti priimti tuometinės Lietuvos gyventojų. Šito termino panaikini-mas ar atsisakymas yra ypatingai svarbus, turint galvoje šiais metais

„D”: Aš daugiau nei **12 metų** buvau skautas, o jaunesnis brolis – vilkiukas.

R: Aš daugiau nei **12 metų amžiaus** buvau skautas, o jaunesnis brolis – vilkiukas.

„D”: Mes juokdavomės: „Kai tave lenkiukai sumuš, **tai bus sumuštinis.**”

R: Mes juokdavomės: „Kai tave lenkiukai sumuš, **tai būsi sumuštinis.**”

„D”: Atidarymo laužas, nauja diena

R: Atidarymo laužas, nauja **dai-na**

„D”: **Beje**, Bražėnas yra parašęs daugybę skautiškų dainų (...)

R: **Tarp kitko**, Bražėnas yra parašęs daugybę skautiškų dainų (...)

„D”: Vandenį nešdavome **net** iš tolimos, sraunios Tsar upės.

R: Vandenį nešdavome **iš net** tolimos, sraunios Tsar upės.

„D”: Bet, gink Dieve, jis niekad ir niekur **„nesifotografuodavo”.**

R: Bet, gink Dieve, jis niekad ir niekur **„nesigrafuodavo”.**

„D”: Galvojome: mus tai išgelbės, bet iš visos stovyklos liks tik **skautai.**

R: Galvojome: mus tai išgelbės, bet iš visos stovyklos liks tik **skutai.**

„D”: Jo sušoktas „Jūrininko šokis”, palydimas akordeono ir **švilpynių**, visus be galo sužavėjo (...)

R: Jo sušoktas „Jūrininko šokis”, palydimas akordeono ir **švilpyne**, visus be galo sužavėjo (...)

„D”: Bet jau ir tą vakarą daug kas nujautė, kad greitai **nebesimatysime.**

R: Bet jau ir tą vakarą daug kas nujautė, kad greitai **nebepasima-tysime.**

švenčiamą Lietuvos vardo paminėjimo 1000 metų sukaktį. Šiais metais bus daug įvykių: susirinkimų, konferencijų, koncertų ir kitokių renginių ir svarbu, kad Lietuvos nepriklausomos demokratinės valstybės pavadinimas nebūtų pakeistas į tarpukario Lietuvos vardą.

Termino „tarpkarinė Lietuva” ar „tarpukario Lietuva” turi atsisakyti valdžia, visos įstaigos, gyvoji lietuvių kalba ir spausdintas žodis.

Katedros sienas ardo šaltis

Vilniaus Katedra.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 7 d. (Balsas.lt) – Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGТУ) mokslininkų tyrimai parodė, kad šalčio žala Katedros plyšiams yra daug didesnė nei fejerverkų. Prieš šventes Pilių rezervato direkcija paprašė VGТУ mokslininkų išsiaiškinti, ar nuo seno Vilniaus Katedros sienose atsivėrusių plyšių dar labiau nepagilins Naujųjų naktį greta šventovės griaudėsiantys fejerverkai. Tyrėjai nustatė, kad Katedros sienos į fejerverkų keliamą vibraciją sureagavo. Plyšiai sienose padidėjo labai nedaug. Mokslininkai tyrė ir šalčio poveikį plyšiams. „Pasirodė, kad 10 laipsnių temperatūros pasi-

keitimas sukėlė 40 kartų didesnius pasikeitimus negu fejerverkai”, – teigė bendrovės „Geotechnikos grupė” generalinis direktorius Liudas Furmonavičius. Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija dėl tyrimo rezultatų ketina kreiptis į Vilniaus savivaldybę. „Prašysime, kad visi renginiai, kurie vyks Katedros aikštėje, būtų iš anksto derinami su mumis. Aikštėje neturėtų būti galingų fejerverkų, galbūt ir garsių koncertų, nes tai kelia pavojų pastatui”, – teigė Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcijos vadovė Audronė Kasperavičienė.

Didinami mokytojų atlyginimai

Vilnius, sausio 7 d. (ELTA) – Visiems mokytojams, nepriklausomai nuo jų kvalifikacijos, pedagoginio darbo stažo, išsilavinimo, darbo užmokestis didinamas vienoda suma – vidutiniškai 10 procentų. Visiems mokytojams, turintiems 18 pedagoginio darbo valandų per savaitę, nuo sausio 1 d. darbo užmokestis padidės apie 150 Lt, mokytojams, turintiems 36 pedagoginio darbo valandas per savaitę, – apie 300 Lt. Auklėtojams, specialiesiems pedagogams, priešmokyklinio ugdymo peda-

gogams, dirbantiems etatu, – nuo 180 iki 215 Lt. Pasak švietimo ir mokslo ministro Gintaro Steponavičiaus, tikimasi, kad toks sprendimas sumažins atotrūkį tarp pradedančiųjų dirbti ir pedagogų, turinčių aukštą kvalifikaciją, paskatins jaunos mokytojus likti mokyklose ir būsimus studentus rinktis pedagogines studijas. Mokytojų atlyginimų kėlimas vienoda suma, o ne procentiniu dydžiu papiktinto švietimo darbuotojų profesinių sąjungų atstovus.

Baigtas tyrimas dėl V. Muntiano

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) – Generalinė prokuratūra baigė ikiteisminį tyrimą dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi ir kyšininkavimo Kauno apskrities viršininko administracijoje. Vienas įtariamųjų šioje byloje – buvęs Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas. Generalinės prokuratūros atstovė spaudai pranešė, kad ikiteisminis tyrimas paskelbtas baigtu, tačiau kada byla bus perduota teismui, dar tiksliai nežinoma. Pernai liepą prokurorai buvusiaam parlamento vadovui pateikė įtarimus dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi organizavimo ir dokumentų klastojimo. Prieš tai Seimas panaiki-

no V. Muntiano kaip Seimo nario teisinę neliečiamybę. Pareigūnų duomenimis, V. Muntianas įtariamasis organizavęs valstybės tarnautojo – Kauno apskrities viršininko pavaduotojo V. Vizbaro – piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, siekiant asmeninės naudos dėl jam faktiškai priklausančio sklypo. V. Muntianas visą laiką neigė kaltę. Tačiau esą nenorėdamas kompromituoti Seimo ir Pilietinės demokratijos partijos, kuriai tuomet vadovavo, politikas 2008 m. pavasarį atsistatydino iš parlamento pirmininko ir partijos vadovo pareigų. Po 2008 m. spalį vykusių rinkimų V. Muntianas į parlamentą nebuvo išrinktas.

Gyventojai už automobilius nemokės

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) – Premjeras Andrius Kubilius pareiškė, kad mokestis už automobilius gyventojams nebus taikomas. Juridiniai asmenys už lengvuosius automobilius pradės mokėti balandžio mėnesį. Šis mokestis sieks 150 litų už vieną automobilį per mėnesį. Naujas premjero siūlymas paskelbtas po to, kai pirmadienį automobilių savininkai Vilniuje ir dar šešiuose Lietuvos miestuose protestavo prieš valdžios ketinimus apmokestin-

ti visus automobilius. A. Kubilius anksčiau yra sakęs, kad gyventojams automobilių mokestis per metus siektų 150–200 litų. Seimo jau priimtas, tačiau prezidento Valdo Adamkaus vetuotas įstatymas numato, kad nuo šių metų įmonių lengvieji automobiliai vienerius metus bus apmokestinami 150 litų mėnesiniu mokesčiu. Tai leistų valstybės biudžetui papildomai gauti apie 300 mln. litų pajamų.

A.Valinskas toliau reklamuoja savo verslą

Vilnius, sausio 7 d. (Delfi.lt) – Seimo pirmininkas ir verslininkas Arūnas Valinskas nepaiso įstatymų reikalavimų nutraukti ryšius su buvusiu verslu. A. Valinskas dar sekmdienį nekilnojamąjį turtą tebepardavinėjo ir turistines keliones tebeorganizavo vienos savo firmų interneto svetainėje. Seimo etikos sargams pateiktoje viešųjų ir privačių interesų deklaracijoje A. Valinskas nurodė turįs kelių bendrovių akcijų. Viena įmonių – „Vikki”. Bet minėtos bendrovės pavadinimo nėra toje deklaracijoje, kurią prieš Seimo rinkimus pateikė A. Valinskas. Bendrovė užsiima turistinių kelionių organizavimu ir prekyba nekilnojamuoju turtu. Jai vadovaujantis Aivaras Kriaučiūnas – A. Valinsko vadovaujamos Tautos prisikėlimo partijos narys, nesėkmingai kandidatavęs į Seimą. Interneto svetainėje patekiamose nuotraukose A. Kriaučiūnas, kaip ir A. Valinskas, vadinamas „Vikki” savininku. Seimo pirmininko reklamuojama įmonė siūlo keliones į užsienį, „Vikki” taip pat siūlo pirkti namus Šiaurės Kipre, Egipte, Margaritos saloje, taip pat Lietuvoje. Jų kainos svyruoja nuo šimto tūkstančių iki pusės milijono eurų.

Naujoji valdžia, rengdama savo antikrizinį planą, buvo prabilusi apie tai, kad gali įvesti nekilnojamojo turto mokesčius. Bet po karštų bei slap-tų diskusijų valdančiojoje koalicijoje konservatoriai ir jų vadovas premjeras Andrius Kubilius šiuos planus pamiršo. Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas, opozicinės Socialdemokratų frakcijos narys Algimantas Salamakinas neatmetė galimybės, kad būtent A. Valinsko interesai lėmė, jog Permainų koalicija atsisakė užmojų įvesti nekilnojamojo turto mokesťį. Kai viename sostinės restoranų A. Valinskas reklamavo iš savo bendrovės „A. Valinsko tvenkiniai” užaugintų žuvų gaminamus patiekalus, Seimo etikos sargų vadovas A. Salamakinas tuomet tik pabarė parlamento vadovą dėl netinkamo elgesio. Tuo metu iš žurnalisto sužinojęs, kad Seimo pirmininkas tebereklamuoja savo bendrovę „Vikki”, A. Salamakinas patikino, kad jo vadovaujama komisija tikrai domėsis šiuo atveju. Paklaustas, kas bus, jei Etikos ir procedūrų komisija nustatys, jog Seimo vadovas iki galo nenutraukė ryšių su savo verslu, socialdemokratas priminė, kad parlamentaras tokiu atveju netenka savo mandato.

„flyLAL” toliau vykdo skrydžius

Vilnius, sausio 7 d. (Bernardinai.lt) – Skrydžių bendrovė „flyLAL – Lithuanian Airlines” pagal galiojančią naują sutartį pervedė dalį mokė-jimų Vilniaus oro uostui ir toliau vykdo skrydžius iš Vilniaus. Bendrovė taip pat praneša, kad svarstomi keli tolesnės įmonės veiklos scenarijai. „flyLAL” generalinis direktorius Vytautas Kaikaris sakė, kad yra pradėtos derybos su galimu užsienio investuotoju. „Mes suprantame nuolatinių skrydžių iš Vilniaus svarbą keileiviams ir šalies ekonomikai bei siekiamė, kad Lietuvos bendrovės veikla ir toliau būtų plėtojama. Visus galimus tolesnės ‘flyLAL’ veiklos scenarijus siejame su nenutrūkstamu skrydžių vykdymu”, – sakė „flyLAL” generalinis direktorius. Derybose su užsienio investuotoju galutinių sprendimų dar nėra priimta, šiuo metu yra derinamos investavimo sąlygos. Be to, svarstomos ir kitos galimybės – gerinant veiklą dar sumažinti skrydžių skaičių iš Vilniaus, o turimus lėktuvus nukreipti skraidyti užsienio šalyse ir kt.

Bet kuriuo atveju, V. Kaikario manymu, tiek „flyLAL”, tiek kitų bendrovių šiuo metu jau sumažintas reisų skaičius iš Vilniaus gresia Lietuvos atskyrimu oro susisiekimo srityje. Tai suprato valstybės įstaigos ir Vilniaus oro uostas, jau ėmęsis mokesčių mažinimo. „flyLAL” 2008 m. Vilniaus oro uoste savo rinkos dalį išaugino iki 35 proc., o keleivių skaičiaus augimas siekė 52 proc.

Vilniaus oro uostas.

ELTOS nuotr.

Pažymėtas Lietuvos geografinis vidurys

Vilnius, sausio 7 d. (BNS) – Kėdainių rajono Ruoščių kaime neseniai atsirado kompozicija, žyminti, kad čia yra Lietuvos geografinis vidurys. Iki šiol čia dunksojo tik vienas akmuo. Dabar ant jo pastatyta granito lentelė su iškaltomis šalies geogra-

fino vidurio koordinatėmis bei atri-denti dar du akmenys. Ženklo iniciatoriai teigia, kad šie akmenys simbolizuoja Aukštaitiją ir Žemaitiją. Naujasis akmeninis ženklas Kėdainių rajono savivaldybei atsi-ėjo beveik 10 tūkstančių litų.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

JAV Atstovų rūmai ir Senatas susirinko į naują Kongresą

Baltieji rūmai.

Washington, DC, sausio 7 d. („Interfax”/BNS) – Naujiems JAV Kongreso nariams ir senatoriams antradienį davus priesaiką, pradėjo darbą 111-osios sudėties įstatymų leidžiamoji įstaiga. JAV Atstovų rūmų ir Senato nariai susirinko į naują Kongresą, kuris nedelsdamas turės imtis JAV ekonomikos problemų. Demokratai kontroliuos abi įstatymų leidžiamosios valdžios rūmus, tarp jų – ir Senatą, kur jie turi 59 vietas iš 100. Tačiau demokratai, sprendžiant iš visko, tuo pernelyg nesidžiaugs, nes šalis susiduria su nuo Didžiosios depresijos laikų nepatirtais ekonominiais sunkumais. Greta ekonomikos reikalų įstatymų leidėjams teks atlikti dar vieną svarbų darbą – patvirtinti išrinktojo prezidento B. Obama pasirinktus kandidatus į kabineto pareigas. B. Obama, kuris JAV prezidento postą užims sausio 20 dieną, iškart po inauguracijos turės įtikinti

Kongresą patvirtinti 800 mlrd. dolerių vertės pagalbos ekonomikai planą.

Priesaiką priėmė senatoriai Hillary Clinton ir Joseph Biden, kurie artimiausiu metu paliks Senatą ir užims aukštas pareigas naujoje Baltųjų rūmų administracijoje. J. Biden užims viceprezidento pareigas, H. Clinton – užsienio politikos žinybos vadovės vietą.

Tačiau naujos sudėties Kongreso darbo pradžią aptemdė konfliktas, kilęs dėl to, kad kandidatas į išrinkto JAV prezidentu Barack Obama vietą nebuvo įleistas į pastato aukštą, kuriame posėdžiauja senatoriai.

Senatoriai-demokratai žadėjo neleisti šios vietos užimti Roland Burris, nes jo kandidatūrą pasiūlė įsivėlęs į skandalą Illinois gubernatorius Rod Blagojevich, įtariamas korupciniu sandėriu išrenkant senatorių. R. Burris sakė atvykęs duoti priesaikos, bet oficialūs asmenys jo neįleido.

Europa liko be rusiškų dujų

Atkelta iš 1 psl. Susivienijimas teigia, kad Ukrainos vagiamų dujų kiekiai augdavo su kiekviena minute. Kijevas tai neigia ir aiškina, kad rusai patys nusprendė sustabdyti dujų tranzitą per Ukrainos teritoriją. Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko jau paragino Rusijos prezidentą Dmitrij Medvedev atnaujinti tiekimą. Reaguodama į vartotojams ir pramonei smarkiai kenkiančią dujų krizę, Europos Sąjunga (ES) svarsto galimybes įjungti senus branduolinius reaktorius, dalytis dujų atsargomis ir rengti trišali viršūnių susitikimą su Rusija ir Ukraina, rašo nepriklausoma Briuselio naujienų svetainė EUobserver.

Rusijai nutraukus dujų tiekimą tranzitu per Ukrainą, Bulgarijos mieste Varnoje antradienį 12,000 namų liko be centrinio šildymo, nors šalyje snigo, o šalies trąšų gamybos įmonės buvo priverstos stabdyti gamybą. Dujas tik iš Rusijos importuojanti Slovakija paskelbė nuo vidurnakčio tikriausiai skelbsianti šalyje nepaprastąją padėtį.

Lenkijoje sumažintas dujų tiekimas pramonės įmonėms, o didžiausia Vokietijos energetikos bendrovė „EON Ruhrgas” perspėjo, kad šiai krizei užsitęsęs įmonės veiklos „galimybės pasieks ribas”.

Ukrainos ir Rusijos derybos dėl

dujų kainų 2009 m. ir normalaus tiekimo atnaujinimo bus pratęstos Maskvoje. Tačiau Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko perspėjo ES, kad prieš pagerėdama padėtis gali dar labiau pablogėti.

ES šalių energetikos specialistai penktadienį dalyvaus Briuselyje rengiamame Dujų koordinavimo grupės susitikime, kuriame bus tariamasi dėl bendros pagalbos labiausiai nuo šios krizės nukentėjusioms Bendrijos šalims.

Bulgarijos prezidentas Georgi Pervanov pasiūlė paleisti du Kozlodujaus branduolinės jėgainės reaktorius, kurie buvo uždaryti pagal šalies stojimo į ES sutarties 36-ąjį straipsnį dėl energetinio saugumo.

Lietuva taip pat būgštauja dėl dujų krizės ir svarsto galimybes pratęsti Ignalinos atominės elektrinės antrojo reaktoriaus darbą arba greičiau gauti 1,5 mlrd. eurų (5,2 mlrd. litų) ES paramą energetinėms jungtims su Švedija ir Lenkija tiesti.

Baltijos šalims dujos iš Rusijos tiekiamos per Baltarusiją, o ne per Ukrainą. Tačiau 2007 m. dėl panašaus konflikto buvo sutrikęs dujų tiekimas ir per Baltarusiją, o nuo gruodžio, kai bus sustabdyta Ignalinos jėgainė, 70 proc. Lietuvos ekonomikos taps priklausoma nuo Rusijos dujų.

EUROPA

ATĖNAI

Graikijos premjeras paskelbė apie didelį ministrų kabineto pertvarkymą, kuriuo siekiama sustiprinti vyriausybę, susilpnėjusią po skandalų, neramumų ir nuogastavimų dėl atgyjančio ekstremizmo. Vos prieš metus perrinktiems konservatoriams bandant išlikti valdžioje, iš viso buvo pakeisti devynių ministerijų vadovai.

VARŠUVA

Lenkijos gynybos ministerija susidūrė su neregėtu reiškiniu – karių šaukimo punktus užplūdo jaunimas, rašo dienraštis „Metro”, kuris nurodo, kad norą tarnauti kariuomenėje pareiškė apie 20 tūkst. jaunuolių – keliais tūkstančiais daugiau, nei reikia. Pasak dienraščio, Generalinis štabas planuoja per artimiausius dvejus metus priimti į kariuomenę keliolika tūkstančių savanorių ir pasiekti, kad 2011 m. Lenkijos pajėgose tarnautų 120 tūkst. profesionalių karių. Daugiausiai jų reikės šių metų rudenį, kai kariuomenę paliks visi šauktiniai.

AZIJA

KABULAS

Pakistano prezidentas Asif Ali Zardari atvyko į kaimyninį Afganistaną. Pagrindinė abiejų vadovų pokalbių tema – kova su Talibanu pasienio rajone. Pakistanas nori bendradarbiauti su kaimyninėmis valstybėmis, kad įveiktų terorizmą ir ekstremizmą, prieš kelionę sakė A. A. Zardari. Jis pareiškė viltį, kad šalių bendradarbiavimas saugumo politikos srityje gerės. H. Karzai praityje kritikavo Pakistaną, kad jis pasienio regione nepakankamai ryžtingai kovoja su sukilėliais.

BANKOKAS

Dėl tariamo monarchijos įžeidimo Tailande uždaryta 2,300 tinklalapių. Ketinama uždaryti dar 400 tinklalapių – šiuo metu laukiama atitinkamo teismų leidimo, praneša agentūra AFP. Tinklalapių, kurie įžeidinėja monarchiją, uždarymas yra vienas svarbiausių vyriausybės politinių uždavinių, pareiškė infor-

macijos ministras. Tailandą nuo praėjusios vasaros krečia politinė krizė.

MUMBAJUS

Mumbajų puolę kovotojai buvo raginami šaltakraujiškai nužudyti savo įkaitus ir iki mirties kovoti dėl islamo, rodo paskelbtos telefoninių pokalbių, kurių buvo klausomasi, stenogramos. Detalės apie užpuolikų pokalbius su, kaip manoma, šešiais jų „prižiūrėtojais Pakistane”, yra sudėtos į įrodymų bylą, kuri, pasak Indijos, aiškiai rodo, kad išpuolius organizavo elementai Pakistane.

ARTIMIEJI RYTAI

DAMASKAS

Palestiniečių islamistų judėjimas „Hamas” neleis raketų į Izraelį, kol žydų valstybės pajėgos bus sustabdytosios Gazos Ruožo bombardavimą, pranešė vienas „Hamas” politinio biuro narys. Izraelio armija anksčiau pranešė kasdien laikinai sustabdydianti palestiniečių teritorijos bombardavimą, kad Gazos ruožą galėtų pasiekti humanitarinės pagalbos siuntos, tačiau nurodė atsakydinti į raketų ugnį.

JAV

WASHINGTON, DC

„ING” banko analitikai prognozuoja, kad jau šį mėnesį bedarbiais JAV gali tapti per 1 mln. gyventojų. Tai turėtų paaiškėti paskelbus mėnesinę darbo rinkos ataskaitą. Banko analitikai prognozuoja, kad septynženklį bedarbių skaičiaus augimą JAV darbo rinkos departamentas užfiksuos jau per artimiausius mėnesius. Pasibaigus šventėms darbdaviai pradės aktyviau taupyti kaštus ir mažinti darbo vietas. Šį penktadienį JAV darbo departamentas skelbs gruodžio mėnesio duomenis, o „briefing.com” prognozuoja, kad praėjusį mėnesį darbo neteko apie 475 tūkst. darbuotojų. Lapkritį šis skaičius siekė 533 tūkstančius.

ČIKAGA

Mirė vieno didžiausių JAV nekilnojamojo turto aukcionų vadovas, kuris tikriausiai nusišovė, pranešė pareigūnai. Steven Good buvo surastas viename miško draustinyje netoli Čikagos pirmadienį ryte. S. Good buvo Čikagoje įsikūrusio aukciono „Sheldon Good & Company Auctions International” valdybos pirminkas ir vykdomasis direktorius.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

NAUJŲJŲ METŲ SULAUKUS

Štai ir įžengėme į 2009 metus. Taip viena diena perkelia mus į kitus metus, jaunimas džiaugiasi tapę vyresniais, o mes, vyresni žmonės, dažnai su baime žiūrime į per greitai lekiančius metus. Nieko dėl to nepadarysime ir turime priimti tai taip, kaip yra, nepergyventi, kad su metais atsiranda viena kita raukšlėlė, kad plaukų sruogose atsirado žilos gijos. Gražų posakį apie tai turi kinai, sakydami: „Raukšlėlėse ir žiluose plaukuose slypi išmintis, o išmintyje – grožis.“ Tad tuo ir džiuginkime save.

Noriu visus pasveikinti sėkmingai sulaukus Naujųjų metų, kurie, tikiuosi, bus jums geri, džiaugsmingi ir sveiki.

Sausio mėnesį švenčių negausu, tačiau jos reikšmingos. Tai – Naujieji metai, Trys karaliai, šventosios Agnietės ir apaštalo Povilo dienos. O Trys karaliai – jau „gaidžio žingsnelis į pavasarėjimą“. 1991 metų sausis visiems laikams įsireš į lietuvių tautos atmintį kaip mirštančio bolševizmo slibino kruvinos agonijos prisiminimas. Sausio 13-oji liks tautos atmintyje kaip viena skaudžiausių datų sunkiame kelyje į nepriklausomybę.

Lietuvoje nuo pat Kalėdų iki vasario ir kovo pradžios truko pokalėdinis linksmybių metas, vadinamasis mėšėdis. Iš tikrųjų tuo metu žmonės dažniausiai skerdė nupenėtas kiaules ir gausiai valgė šviežios kiaušienos. Mėšėdis – piršlybų metas. Piršliai pas merginas važinėdavo ketvirtadienio ar šeštadienio pavakare. Visas kaimas tik ir laukė pasižiūrėti, kas ir ką važiuoja. Šeimininkės krosnyse kepė duoną, virė specialios mėsos, kepė blynus, nors, tiesą sakant, svarbiausias valgis kiekvienam svečiui nebuvėliui kaime buvo kiaušinėnė. Tik piršlyboms nenusisėkus, žemaičiai atvykėliams patiekė šiuo dubenį su gulsčiais įkišta kiaušlės uodega, o suvalkiečiai – kraujo sriubos, vadinamos juka. Tokį ženklą pamatę, piršliai dėjos kepurės ir kilo laimės ieškoti kitur. Per šventinį laikotarpį kaime buvo linksmų apeigų ir papročių. Daug kas grįžta į tuos senus papročius: jaunimas su

visokiais pokštais, o merginos būrimais žvelgia į savo ateitį. Lietuvoje vėl bandoma atgaivinti liaudiškus senus patiekalus, kulinariai studijuoja ir gilinasi į Lietuvos kulinarinį paveldą.

Miestuose šventinis laikotarpis beveik pasibaigia su Naujaisiais metais, tačiau ir taip jis mums dažnai atrodo per ilgas. Visi persivalgo gardžių valgių, vyrai atveržia diržus, o moterys pergyvena dėl kiekvieno priaugto svaro. Tad gal šiuo laikotarpiu po visų persivalgymų reiktų save atgaivinti šviežiomis vaisių ir daržovių salotomis, lengvesniais patiekalais ir – kodėl ne pupelėmis?

PUPELĖS

Šio ankštinių šeimos augalo tėvynė yra Pietų Amerika. Kažkada pupelė buvo auginama kaip dekoratyvinė gėlė, tačiau pastebėjus, kad tai labai maistinga daržovė, ji tapo mėgstamu maistu daugelyje pasaulio šalių.

Pupelių sėklose yra ne mažiau baltymų, negu mėsoje ir žuvyje. Pupelės turi nemažai angliavandenių, mineralinių medžiagų, ypač kalio ir fosforo. Daug vitaminų: B1, B2, PP. Tai koncentruotas maisto produktas. Pupelės teigiamai veikia žmogaus organizmą, nes turi skysčius išskiriančių savybių ir todėl palengvina širdies kraujagyslių, inkstų veiklą. Pupelių sėklose daug arganino, kuris sergančių cukriniu diabetu medžiagų apykaitą veikia panašiai kaip insulinas. Nuo seno pupelių nuoviras buvo vartojamas kaip cukraus kiekį mažinanti priemonė.

Per parą užtenka suvalgyti 1/3 puodelio pupelių, žirnių, sojų, riešutų arba saulėgrąžų, kad patenkintume reikalingą baltymų kiekį. Taip Pietų Amerikos kraštuose, ypatingai neturtingi žmonės, negaudami mėsos ar žuvies, kasdien minta tik pupelėmis, ryžiais bei daržovėmis ir vaisiais. Skani yra pupelių sriuba, o ankštines pupeles galima dėti į bet kokias salotas. Jas galima valgyti žalias, bet skanesnės truputį apvintos.

UŽKANDŽIŲ TORTAS (Stefanijos Stasienės receptas)

170 g nesūdyto sviesto,
1,5 puodeluko miltų,
stiklinė bulvių krakmolo,
1,5 šaukštelio kepimo miltelių,
1 kiaušinis,
2 šaukšteliai pieno,
druskos.

Miltus, krakmolą, kepimo miltelius sumaišyti ir persijoti ant lentos, miltų viduryje padaryti duobutę ir į ją įmušti kiaušinį. Į pieną įberti šiek tiek druskos ir išmaišius supilti ant kiaušinio. Šakute viską išmaišyti. Sviestą supjaustyti mažais gabaliukais ir taip pat sumaišyti su miltais. Visą mišinį kapoti peiliu, kol gausis smulkūs trupinėliai. Gautus trupinius suspausti į kamuolį. Suvynioti į vaškinį popierių ir padėti į šaldytuvą, kad sustingtų. Tėslai sustingus, padalyti jį į tris lygias dalis ir kiekvieną dalį ant vaškinio popieriaus plonai iškočioti. Su popieriumi dėti ant skardos. Paviršių subadyti šakute. Kepti 375 temp. apie 20 min. arba kol pagels.

APTEPUI:
250 g maltos kiaušienos,
1/4 sv. rūkyto malto kumpio,
1 vidutinio dydžio svogūnas,
0,5 puodeluko vandens,
1 šaukštas krakmolo,
3 šaukštai pieno,
pipirų, aliejaus.

Svogūną smulkiai supjaustyti ir keptuvėje su trupučiu aliejaus pakepinti kartu su malta kiaušiena, kad mėsa vienodai apkeptų. Dabar sudėti rūkytą kumpį, truputį maltų pipirų ir supilti vandenį. Trumpai patroškinti. Supilti piene išleistą krakmolą. Dar kiek pakaitinti ir atvėsinti. Antram aptepui 4 šaukštai grietininio tarquoto sūrio.

Papuošti smulkiai supjaustytu pomidoru, svogūnėlių laiškais ir viduryje padėti kelis griežinėlius rūkyto kumpio.

HAVAJIETIŠKAS VIŠČIUKAS

1 vidutinio dydžio viščiukas,
1 puodukas vištienos sultinio ar vandens,
1 puodukas smulkiai supjaustytų

ananasų (tinka konservuoti ir švieži),
3 šaukštai smulkiai pjaustytų saldžių žalių paprikų,
2/3 puodeluko kokoso drožlių,
druskos, pipirų.

Viščiuką išdarinėti, gerai nuplauti, supjaustyti nedideliais gabaliukais, pabarstyti druska, pipirais. Į karščiui atsparų indą supilti vištienos sultinį ir dėti viščiukų gabaliukus vieną šalia kito, oda į viršų. Neuždengti. Kepti 350 temperatūros karščio orkaitėje, kol viščiuko oda gražiai pagels, o mėsa taps minkšta. Kartas nuo karto aplieti esančiu sultiniu. Išimti iš orkaitės, apdėti ananasais bei paprikos gabaliukais ir kokoso drožlėmis. Sandariai apdengti folija ir dar kepti apie 30 minučių.

PRIESKONIŲ UŽPILAS SALOTOMS

1/2 puodeluko majonezo,
1/2 puodeluko rūgščios grietinės,
1/3 puodeluko pjaustytų žalių svogūnėlių,
1 supjaustyta česnako skiltelė,
1 šaukštelis pjaustyto peletrūno,
1 šaukštelis cukraus,
1 šaukštelis Worcester padažo,
1 šaukštas citrinų sulčių, druskos, pipirų pagal skonį.

VIŠTIENA KARIO PADAŽE (Inga Šlikaitė, Vilnius)

Višta,
svogūnas,
3 obuoliai,
stiklinė grietinės,
2 stiklinės balto vyno ar sultinio,
2 saldžiosios žalios paprikos,
7 šaukštai sviesto (aliejaus),
1/2 šaukšto kario miltelių, pundelis žalumynų.

Vištą sukapoti į 8 dalis, pasūdyti ir apkepinti su riebalais. Suberti supjaustytą svogūną, patroškinti kelias minutes, po to vištieną išimti. Į keptuvę su svogūnais suberti kubeliais arba šiaudeliais pjaustytus obuolius ir paprikas, įberti kario ir troškinti su vynu, sultiniu ir grietine. Į padažą sudėti vištienos gabaliukus, pagal skonį įberti kitų prieskonių (žalumynų, citrinos sulčių, pipirų) ir dar patroškinti.

Skelbimai

PARDUODA

Parduodami 36 tomų „Lietuvių Enciklopedijos“, išleistos 1959 m. Bostone. Tel. 773–585–9500

IŠNUOMOJA

Nebrangiai išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 21

Reikės – naktį atvažiuos, niekada neatsisakys. Leningradas – ne Vilnius, kelionė varginanti, betgi niekas nevertė važiuoti naktį, ir dar per rūką, regis, pati nelaimė traukė. Per karą *polutarkose* rusų kareiviai virš galvos katiliuką kabindavo, kad visą kelią į pakaušį barbentų, miegą šalin varytų. Dar gerai, kad tik koją. Krūptelėjau, sako šoferis, girdžiu, kažkas dejuoja, taip ir nustėrau. Žiūriu, sako, mašina griovy, spalvotas metalas pažiręs į visas puses, puoliau prie gulinčio, o šis, išlėkęs pro langą, dejuoja ir nepakyla. Brangiai kainavo vienos minutės snustelėjimas, brangiai. Gerai, kad vienas kitas mokslo draugas išlieka, neužriečia nosies, tai gali lemiamu momentu prisiglausti, atsiremti į petį. Vakar Bimbelis su traktorium vos į namą neįvažiavo, regis, kad jam kelias per siauras. Užmetė, sako... per sprandą tokiam užmesti, kad šviesiau akyse būtų. Žmogelis atlėkė, iškoręs gerklę, nežabotu įkarščiu įsismarkavęs: „Aš į teismą paduosiu, jeigu nesutvarkys!“ Tvorą tai metalinė, mietą paėmęs neužkiši. Tegul tvarko, tegul mokosi gyventi, jei vairuoti nesugeba. Jis užvertė segtuvą ir nuėjęs atsistojo prie lango, už kurio, nerasdamos maisto brazdinosi zylutės. Rodos, viskas sklandžiai eina, įlomį spėjo sutvarkyti, žiemai pasiruošę, bet kai užgrius kokią dieną *kvarabai*, tai tik spėk suktis iš kairės ir dešinės.

Sekretorė Minvydė tyliai it katė įsлимпino į kabinetą su kava, padėjo ant stalo, paragino išgerti. Jis padėkojo, nuleido akimis jos grakščią figūrą, paliekančią dar ilgai tvyroti pakalnučių kvapą. Sako, vaikų namai sugadina, dvasiškai suluošina žmogų, tačiau niekada to nepasakysi apie Minvydę. Visada pasidabinusi ir pareigas stropiai atlieka, jei reikės, ir po darbo pasiliks, niekada neprieštaraus, nesiginčys. Gero vyro reikėtų. Jis grįžo prie stalo, siurbtelėjo gurkšnį, kitą...

– Viršininke, iš ligoninės!
Augustinas stvėrė ragelį, o ausyse jau skambėjo: *Sveikinam, sūnus!* O gal: *Jūsų dukrytė nuostabi!* O gal...
– Draugas Labutis?
– Aš klausau.
– Jus trukdo iš gimdymo skyriaus, gydytoja Imlienė.

Jis pajuto, kaip pagaugai net per užpenčius nuėjo.
– Turiu jus nuliūdinti. Jūsų vaikutis gimė negyvas. Labai apgailėstauju.

Vos užgniaužė pagundą atrėžti, aprėkti visus: *Kokie jūs, po velniais, gydytojai, jeigu vaikus marinate!* – bet nieko nepasakė, trenkė ragelį ir galvotrūkčiais išlėkė.

Vincenta dar neįautė praradimo, dar nesuvokė savo padėties, nors tolimas skausmo aidas jau kliudė jos sąmonę, bet kūdikio šauksmo nebuvo, nors ji laukė, oi kaip laukė, visa širdimi, visu išsekusiu kūnu, bet ta tyla, ta negailestinga tyla, skaudesnė už fizinį skausmą, temdė akis. Jis supra-to, kad nuo jos nepabėgsi, neprisidengsi, nepasislėpsi, ji artinosi, tiesė čiuptuvus į jos sąmonę, į širdį.

Jų akys susitiko: vienos pilnos užuojautos ir paguodos, kitos – sklidin-os praradimo ir nesamos kaltės

skausmo. Žodžių nebuvo, jie būtų kliudę; ramink neraminęs, guosk ne-guodęs, todėl abu tylėjo, lyg bijodami suardyti tą kraupią tylą. Augustinas paėmė drėgną, karštą jos ranką, prispaudė prie lūpų, bet nepasakė: dar ne viskas prarasta, arba – dar gyvenimas prieš akis. Visa tai gali neišsipildyti, virsti melu, apgaule, o jis to nenorėjo, geriau nekartinti liki-mo tulžimi, palikti vilties žiežirbėlę širdies kertelėje, be kurios gyventi daug sunkiau.

Dvyliktasis skyrius

Praėjo dveji metai. Labučiai kar-tu su Jaugilu ir jo simpatija išvažiavo į Nidą poilsiauti, atsikvėpti po visų darbų, pašildyti saulėje nugarą.
– Tu ką, išprotėjai? Bepigu tau lakstyt su tokia karieta, o mano dėžu-tė dreba kaip epušės lapas!
– Na, nesikuklink, *Žiguliai* gera mašina, o be to, aš visai negreitai va-žiavau.

– Negreitai, – pakartojo bičiulis, – kurgi ne, dūmai kaip Kipras Pet-rauskas.

– O argi jis tais laikais mašiną turėjo?

– Kaipgi neturės. Visam pasauly garsus tenoras kinkuos pėsčias. Ne-krėsk juokų. Po aviacijos visi laikraš-čiai rašė. Karvę partrenkė, be abejo, ir savo *kadilaką* gerokai aplamdė. Tais laikais, žinai, mašinų buvo ne-daug, tai gyvuliai ėjo, kur norėjo. Gal važiuot gerai nemokėjo, kas ten žino, bet bobulei, sako, gerai sumokėjo, ga-lėjo dvi karves nusipirkti.

– Na, tai ką, judam, – kreipėsi Augustinas į grįžtančias iš miškelio moteris.

Laura kiek aukštesnė už Vincen-tą, gerokai stambesnė, apvalveidė, malonaus balso, gyvų akių, raudono-mis lyg perpjauta širdis lūpomis, ne-paklusniais plaukais, auksinėmis dė-lėmis ausyse ir ryškiais krūtinės ap-valumais, prašyte prašančiais vyriš-kų glamonių.

– Turbūt, – pridūrė, – dar prie kelto užtruksim.

– Vėl dūzgė variklis, šmėžavo pro šalį krūmai, pralekiančios mašinos, pakele tiesėsi žalia juosta.

– Jaugilas galėtų vesti, Laura vi-sai nieko.

– Pagal vyrą ir kepurė.
– Aukšta, liekna, gražų balsą turi ir, atrodo, sutaria.

– Artistu pasitikėt negali. Šian-dien vieną, rytoj vėl... Visi kiek kartų vedę, kad ir Marijošius.

– Visokių yr, visokių reik, – liūd-na gaida užbaigė Vincenta.

Dabar Jaugilas važiavo pirmas ir, norėdamas įrodyti, kad jis ne iš kel-mo spirtas, spaudė kaip reikiant, kalnas ne kalnas, posūkis ne posūkis, visą laiką greičio rodyklė persmeigusi 110. Labučiai tai dingdavo iš veidro-duko, tai vėl pasirodydavo, bet near-tėjo. Laura sėdėjo koją ant kojos už-metusi ir niūniavo panosėje. Jaugilas kiek patylėjęs šyptelėjo ir paklausė:

– Patinka Pučinis?
Ji, nenutraukdama Mimi arijos, linktelėjo galvą.

– Per valstybinius dainuosi?
– Nežinau, nelabai nori, sako, ne-įkąši, nežinau... **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

A. ČAPLIKAS

Atkelta iš 3 psl.

– Nereikia mistifikuoti, tai yra verslas. Taip jie kovoja už savo pelną ir kovos – tai yra objektyvu. Ar jie peržengia taisykles, čia jau jų etišku-mo klausimas. Esu girdėjęs apie atve-jus, kai nereikėtų panašiai elgtis. Nesutikčiau, kad viskas blogai, bet kad tvarka tobulinta, tai taip. Reikia tartis, kur yra ta riba, kurios negali-ma peržengti. Ten kur reikės, tikrai keisime. Mes neišvengsime didžiųjų farmacijos kompanijų atėjimo į Lie-tuvą, jos yra, buvo ir bus. Tai yra ob-jektyvus faktorius. Reformos padaro-mos tada, kai nėra pinigų. Tą visi greitai supras ir pajaus. Pinigų trū-kumas privers mus gyventi kiek kitaip.

– Sakykite, kaip galvojate spręsti paminėtą medikų mažėji-mo problemą?

– Kalbant apie naujų specialistų parengimo problemą, mano manymu, reikia kalbėti ir apie aukšto mokslo reformą, t.y. apie tai mes kalbame jau ketverius metus: kreditavimo siste-ma, įpareigojimas dirbti ar galimybė nedirbti grąžinant valstybės sumokė-tus pinigus (už specialisto paruošimą – lrt.lt pastaba). Valstybė turi skatin-ti medikus likti ten, kur trūksta dar-bo vietų, tačiau, kaip sakiau, tą ge-riausia buvo daryti, kai biudžete buvo lėšų. Tai daroma dabar, galbūt ne taip greitai, kaip norėtūsi. Kita vertus, mes negalime paneigti realy-bės: esame Europos Sąjungoje, gyve-name bendroje ekonominėje erdvėje, tad žmogus gali ieškoti geriau apmo-kamos darbo vietos.
(...)

– Sakykite, ar didžiulės eilės ir prastas ligonių aptarnavimas irgi yra gydymo įstaigų adminis-tracijos reikalas? Ar tai ir minis-terijos problema?

– Didžiulės eilės yra poliklinikų ir ligoninių administracijos reikalas. Būtent šių įstaigų administratoriai susikirsto vidinę darbo tvarką. Mes tikrai remsime bet kokią pažangią iniciatyvą. Tačiau reikia susitarti dėl žaidimo taisyklių: ministerija visko negali, negalėjo ir negalės atlikti.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Tam yra tų įstaigų vadovai, tam jie turi lėšas, todėl jie vidaus darbą turi sutvarkyti patys.

– Apie pridėtinės vertės mo-kesčio (PVM) lengvatos naikini-mą vaistams jau kalbama. Ne per seniausiai duotame interviu tei-gėte, kad „žmogus nepajus dide-lio kainų šuolio, todėl baimintis nereikia“. Koks žmogus nepajaus kainų šuolio?

– Didžiausias smūgis naikinant PVM lengvatą patirs ligonių kasos, t.y. Privalomasis sveikatos draudimo fondas. Šiandien didžioji dalis vaistų, kurių vertė per 800 mln. litų, yra kompensuojami iš šio fondo. Panai-kinus lengvatą, tą pačią išmoką turės išmokėti ligonių kasos. Mes neginči-jame, kad kainos didės, todėl ir yra duotas pavedimas Socialinės apsau-gos ir darbo ministerijai paruošti kompensavimo mechanizmą socialiai jautrioms gyventojų grupėms. Tačiau tai dar nebaigta diskusija. Galbūt Vy-riausybėje bus nutarta padaryti pe-reinamą PVM lengvatos vaistams naikinimo laikotarpį. Mano manymu, tai būtų teisingausia ir protingiausia.
(...)

– Užsiminėte apie valstybinio ir privataus verslo lygias gali-mybes sveikatos apsaugos siste-moje. Tačiau iki šiol privatus sektorius yra gavęs tik 5 proc. įvairių dotacijų, valstybės inves-ticijų. Privačiam sektoriui net nėra sudarytos galimybės pasi-naudoti ES Struktūrinių fondų lėšomis. Ar nemanote, kad tai akivaizdūs dvigubi standartai ir taip pažeidžiami sąžiningos kon-kurencijos principai? Kaip ki-taip skatinsite privataus verslo iniciatyvą?

– Principas, kad pinigai seka paskui žmogų, yra įrašytas Vyriausy-bės programoje ir tai įgyvendinti yra vienas svarbiausių tikslų. Kaip su-kurti lygias sąlygas ir galimybes – ateities klausimas, kurį reikės spręsti nepažeidžiant jautriausių visuome-nės narių interesų. Tam, kad paju-dinti šią sistemą, būtinas papildomas savanoriškas **Nukelta į 11 psl.**

Nuostabi linkuviečių kelionė į Vilnių

Moteryų klubas „Alatėja“ Čikagoje gyvuoja jau ketverius metus. Nebeįmanoma ir suskaičiuoti, kiek darbų ir darbelių nuveikė čia susibūrusios moterys. Moterys globoja Pakruojo rajono Linkuvos specialiąją mokyklą, kurioje vykdoma priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir papildomo ugdymo programa lietuvių kalba sutrikusio intelekto vaikams.

Siūlome mūsų skaitytojams paskaityti „Alatėjos“ moterims atsiųstą Linkuvos specialiosios mokyklos mokytojos Linos Miežinskaitės laišką.

Labas, grįžome labai visi patenkinti ekskursija iš Vilniaus. Dalyvavome Kalėdinėje mugėje-parodoje „Angelų vaikai – su meile Jums“, kuri vyko Vilniaus mokytojų namuose. Keturi mokiniai ir dvi auklėtojos parduvinėjo mokinių sukurtus darbelius. Uždirbome beveik 700 litų. Tai labai neblogai. Mano klasės mokinukai iš jūsų atsiųstų gaminėlių padarė rėmelius nuotraukoms. Užsidirbome

50 litų, vaikams buvo labai smagu. Kartu su manimi važiavo dar dvi mokytojos – Jurgita Felinskienė ir Gintarė Krūminaitė. Vežėmės septynis vaikus. Kartu su pardavinėtojais pasiūrėjome atidarymo programą ir iškeliauvome pasižvalgyti po Vilnių. Visi dalyviai gavome rožinius apsiaustus su užrašais „Angelų vaikai su meile Jums“. Visiems buvo labai įdomu. Dažnas klausinėjo ar įtariai žiūrėjo, kokiai sektai mes priklausome ir ką čia reiškia tie angelų vaikai? Pirmiausia nukeliavome į Katedrą, uždegėme žvakutes už visus savo artimuosius ir už jus, aukojančius mums pinigėlių ir suruošusius puikią ekskursiją. Paskui visi tris kartus apsisukome ant prie Katedros esančios stebuklingos plytelės, kiekvienas su savo norais, viltimis, troškimais. Labai visi tikime, kad ji išpildys mūsų norus.

Apžiūrėjome Kalėdų eglutę, dienos metu nelabai matėsi jos blizgėjimas, bet visiems padarė didelį išpūdį jos didumas.

Linkuviečiai kalėdinėje mugėje-parodoje „Angelų vaikai – su meile Jums“, kuri vyko Vilniaus mokytojų namuose.

Nukeliavome prie Valdovų rūmų. Vaikai nelabai suprato mano pasakojimą ir ką reiškia tie Valdovų rūmai, daugiau dar jie priminė jiems nebaigtas statybas. Valdovai jiems asocijuojasi su karalių pilimis, kurios turi turėti daug bokštelių kaip pasakose.

Didelį išpūdį padarė kopimas į Gedimino pilį, daug klausinėjo apie tą kalną ant kurio ji stovi, esančius sienų griūvėsius. Visiems labai rūpėjo atidaryti pilies duris, bandė jas pastumti už geležinės rankenos. Būtų labai norėję užsivilkti šarvus, juos panešioti, pažiūrėti, kiek sveria ir su jais užkopti iki vėliavos. Užlipę ant pilies stogo, klausinėjo, ar jie mato visą Lietuvą? Nustebo, kad tai tik vienas miestas ir tikrai nesimato jų namų.

Visų akys nukrypo į televizijos bokštą – kas tas toks aukštas „stulpas“ su ratu? Tai mes nutarėme su juo susipažinti iš arčiau, slidinėdami nusileidome nuo pilies kalno ir pasukome link televizijos bokšto. Kadangi mūsų autobusiukas stovėjo, mes turėjome važiuoti su troleibusu. Didžiausias visų noras buvo pavažiuoti „autobusu su ūsais“. Išsidalinome visi talonėlius, įdomumas buvo juos pažymėti. Visi skaičiavo skylutes talonėlyje, ar pas visus išmuštos aštuonios skylės, kiek laiko jį reikia turėti rankose, ar reikia kam nors parodyti. Visiems labai patiko važiuojančio troleibuso girgždėjimas.

Mus privežė prie pat bokšto. Tai ilgai žiūrėjo užvertę galvas į jo aukštį ir papuošimą, nes jau daugelį metų televizijos bokštas vadinamas didžiausia Lietuvos egle. Labai nedrąsiai sulipo į liftą. Kai pradėjome kilti, vieni juokėsi, kiti galvojo, kad greitai nukris? Pakilę priėję prie lango ir pamatė, kad sukasi ratas, keičiasi vaizdai. Tuoj visi „susikraustė“ ant kėdžių prie lango. Jos padarė didelį

išpūdį, tokios aukštos ir sukasi ratu.

Iš bokšto pasukome link „Akropolio“. Išbandėme važiavimą ir sausakimšu autobusu. Čia talonėlių žymėjimas vėl buvo kitoks. Talonėlių reikėjo įkišti į žymeklį, ir jis su garsu išmušė datą. Kai kurie pasižymėjo abu galus. Mūsų keliaujančių buvo dešimt, tai žmonės nelabai buvo patenkinti mūsų talonėlių žymėjimu ir dar iš abiejų pusių.

Penki vaikai iš viso nebuvo buvę Vilniuje. Jiems „Akropolis“ padarė didžiulį išpūdį. Visur pristatyta puošnių eglučių. Svarbiausia – daug žaislų, visur blizga. Jonas, kuris jau anksčiau lankėsi „Akropolyje“ ėmė prašytis į žaidimų kambarį, kur žaidžia vaikai iki 12 metų. Paklausiau prižiūrėtojų, ar juos ten įleistų? Įleido, nors keli buvo ir vyresni. Tai iš ten išėjo visi šlapi. Jiems buvo taip linksma, bėgiojo kartu su visais mažyliais.

Apie penktą valandą grįžo mūsų pardavėjai ir baigėsi tuo mūsų kelionė Vilniuje. Vaikai ir mes, mokytojos, esame labai dėkingi už suteiktas pramogas, patirtus išpūdžius, gerą nuotaiką, praplėstą akiratį. Labai didelė tikimybė, kad tai bus vienintelis kartas, kai jie aplankė sostinę. Daugelio gyvenimas suksis pensionatuose ir gimtuosiuose kaimuose. Gal jie daugiau niekada nebenuvažiuos į sostinę.

Grįžtant nusipirkome medinį angelikuą, kurį padarė kitos specialiosios mokyklos vaikai, surašėme visų vaikų, dalyvavusių puikioje kelionėje, vardus ir atsiųsime Jums. Gal jau po Naujųjų metų, nes dabar nesiųsime. Labai daug laiškų, kad neprapultų ar neperlaužtų.

Tai štai kokią nuostabią kelionę turėjome jūsų pagalbos dėka. Ačiū.

Lina Miežinskaitė
(Linkuva)

Linkuviečiai apsilankė Vilniaus katedroje.

Linos Miežinskaitės nuotraukos

Dėl konkurso mokslo premijoms gauti

Pranešame, kad skelbiamas konkursas Mokslo premijoms lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, (toliau vadinama – konkursas) gauti.

Kviečiame užsienio šalių lietuvių bendruomenes teikti siūlymus dėl kandidatų mokslo premijoms gauti. Šalyse, kuriose lietuvių bendruomenių nėra, paraiškas premijai gauti gali teikti pavieniai mokslininkai savo iniciatyva.

Konkurse gali dalyvauti mokslo laipsnį ir (ar) pedagoginį vardą turintys Lietuvos Respublikos piliečiai ilgiau nei trejus metus nuolat gyvenantys užsienyje bei lietuvių kilmės asmenys pateikę krašto lietuvių bendruomenės išduotą užsienio lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą arba kitus Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo (Žin. 2002, Nr. 95-4087; 2006, Nr. 46-1645) 26 straipsnio 4 dalyje nurodytus lietuvių kilmę įrodančius dokumentus.

Konkursas skelbiamas 5 premijoms:

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų

ir eksperimentinės plėtos veikloje humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

– Premija už pastarojo dešimtmečio pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos veikloje fizinių, biomedicinos ir technologinių mokslų srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

– Premija už viso gyvenimo nuopelnus mokslui ir pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologinių mokslų srityse;

– Premija už mokslo pasiekimų ir patirties sklaidą.

Premijos dydis – 13,000 Lt. Detalesnę informaciją apie konkursą galima rasti Švietimo ir mokslo ministerijos interneto svetainėje, adresu <http://www.smm.lt/naujienos/konkursai.htm>.

Paraiškos ir dokumentai priimami iki 2009 m. vasario 28 d. el. paštu ausra.gribauskiene@smm.lt arba faksu +370 5 2190100.

Dainius Numgaudis
Švietimo ir mokslo ministerijos
valstybės sekretorius

Anna Sinkiewicz, Homer Glen, IL , parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Esame Jums labai dėkingi.
Vladė Siliūnas , gyvenanti Clarendon Hills, IL , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.
Casimir Oksas , gyvenantis Elmhurst, IL , taip pat pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą. Skaitytojas atsiuntė ir 100 dol. auką. Labai dėkojame už dosnią auką.

IN MEMORIAM

Nepamirštama Vaiva ir jos juosta – vaivorykštė

MYRA GOODWYN

Tai buvo 1993 metų vasara, pirmas kartas, kai įsijungiau į darbą su A.P.P.L.E. (Amerikos pedagogų talka Lietuvos švietimui). Buvau be galo sužavėta Lietuvos gamtos grožio, žmonių nuoširdumo ir susitiktų mokytojų charakterio stiprumo. Patiko lietuviškas maistas.

Vaiva Vėbraitė

Tačiau neseniai ten siautėjo baisus teroras. Kai girdėdavau pasakojimus apie žmonių išgyvenimus sovietų okupacijos metais, mane apimdavo šiurpas. Man, užaugusiai rytinės North Carolina valstijos nedideliame miestelyje, tai buvo kažkas neįtikėtina, tai, ko neteko pačiai patirti.

Prisiminiau savo vaikystę... Kai Lietuvoje nuo šeimų atskirtos moterys buvo tremiamos į Sibirą, kai jos girdėjo savo sergančių vaikų verkimus, aš ramiausiai sėdėjau namuose ant grindų ir žaidžiau su popierinėmis lėlytėmis. Būnant Lietuvoje, teko arčiau prisiliesti prie to, ko niekuomet nemaniau, kad galėtų vykti.

Kiekvieną dieną pakeliui į mokyklą reikėjo praeiti pro pastatą, kuriame anksčiau buvo vykdomi kvotimai. Mums pasakojo, kad tai nebuvo paprasti apklausinėjimai, kurie vyks-

ta Jungtinėse Valstijose. Šių „apklausinėjimų“ metu buvo žiauriai kankinama. Daug žmonių šiame pastate prarado savo gyvybę.

Per dvi savaites, kol teko būti Marijampolėje, tas pastatas man tiesiog pradėjo vaidentis. Beveik apie nieką kitą nebegalėjau galvoti. Dažnai pasijausdavau tarytum būčiau apsupta mirties ir to jausmo negalėdavau atsikratyti. Kartais iš pagarbos nužudytiems praeidavau sulėtintais žingsniais, o kartais – pereidavau į priešingą gatvės pusę, nes mintys būdavo per daug slegiančios. Kadangi visą laiką be perstojo lijo, kiekviena diena darėsi vis liūdnesnė.

Bet štai kas atsitiko. Vieną vidurdienį, pasibaigus paskaitininkų posėdžiui, visi kartu išėjome iš pastato ir staiga nutilę sustojome. Prieš save išvydome vaivorykštę, kuri driekėsi per visą dangų, nuo vienos miesto aikštės galo iki kito! Niekas neištarė nė žodžio, bet visi galvojome tą patį. Tiems, kurie pamilome Lietuvą, vaivoryštės bylojo: Turėkite vilties. Lietuva gyvuos! Ir mes žinojome, kad kažkokiu būdu buvome to virsmo dalimi. Kažkas nufotografavo. Tyliai išsiskirstėme.

Vaivorykštės negalėjau pamiršti. Praėjus keletui metų, nutariau, kad Vaiva būtinai turi gauti nuotraukos kopiją. Gerokai ją padidinau, gražiai įrėminau ir tą vasarą Panevėžy vykusiuose A.P.P.L.E. kursuose padovanojau Vaivai. Ta proga papasakojau kursų dalyviams apie vaivorykštę ir jos prasmę. Sakiau, kad esu įsitikinusi, jog tai yra Vaivos Vaivorykštė. Jos svajonių ir pastangų dėka A.P.P.L.E. paliečia ateinančios kartos vaikus. Jie yra Lietuvos ateitis.

Daug vėliau teko sužinoti, kad vardas Vaiva siejasi su Vaivos juosta, kurią dabar vadiname vaivorykšte...

A.P.P.L.E. narės Myros Goodwyn rašinėlj, skirtą a.a Vaivos Vėbraitės-Gust, buvusios ilgalaikės A.P.P.L.E. pirmininkės ir pradininkės, prisiminimui, laisvai išvertė Ritonė Rudaitienė.

Vytautas Volertas , gyvenantis Delran, NJ , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai ačiū.
Stefa Šidlauskas , gyvenanti Oak Lawn, IL , pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.
Aldona Masiulionis , gyvenanti Batavia, NY , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai ačiū.
Stefa Liorentas , gyvenanti Chicago, IL , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.
Angelė Katelė , gyvenanti Chicago, IL , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū.
Zenonas Prūsas , gyvenantis Chillicothe, OH , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums ačiū.
Adelė Jurevičius , gyvenanti Kenosha, WI , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

A † A ELENAI LANGIENEI

mirus, jos mylimai dukrai IRENAI niūrioje netekties valandoje reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Audronė ir Vytas Martinaičiai

P A D Ė K A

A†A OLGOS NUMGAUDIENĖS

gyvenimo ir šviesių darbų atminimui
šeima aukas skyrė Jėzuitų gimnazijoms Lietuvoje.

"Jesuit Fathers-Baltic Project" nuoširdžiai dėkoja velionės šeimai,
artimiesiems ir visiems ją prisiminusiems.

Olgos Budrytės Numgaudienės atminimą pagerbdami
Lietuvos jaunimui aukas skyrė:

Raymond ir Laima Blažiai, Naperville, IL, **Erika ir Edmund Brooks**, Oak Lawn, IL, **Ignas ir Marion Cesnauskai**, Brookfield, IL, **Hughes šeima**, La Grange, IL, **Juozas ir Lora Mikužiai**, Lockport, IL, **Ema Shobrys**, Hickory Hills, IL, **Aleksandras ir Živilė Šilgaliai**, Palos Hills, IL, **Madelon Silgalis**, Schererville, IN, **Dalia ir Liudas Šleniai**, Lemont, IL.

Aukos skirtos gimnazistų švietimo ir dvasinio ugdymo projektams.

"Lithuanian Jesuit Fathers-Baltic Project", 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439

A. ČAPLIKAS

Atkelta iš 9 psl. draudimas. Šį punktą taip pat esame įrašę į Vyriausybės programą. Jau šiandien yra duoti pavedimai, darbas prasidėjo, manau, kad sausio viduryje galėtų būti pirmieji šio draudimo projektai.

– Ar matote ryšį tarp privačiojo sektoriaus reikalaujamo finansavimo suvienodinimo ir tarp to, kad tai padarius atsirastų būtinybė mažinti valstybinio sektoriaus dalį?

– Jeigu mes nustatysime realų medicinos paslaugų įkainį, tai įvyks savaime. Jeigu pradės veikti savanoriško draudimo sistema, žmonės, galintys susimokėti, pasirinks galbūt brangesnę ir galbūt veiksmingesnę privačią sistemą. Kalbame apie sistemą, kuri leistų tą padaryti, o ne dirbtinai mažintų valstybinį sektorių. Jokių būdu. Jokio dirbtinumo čia negali būti. Tam tikrose grandyse tą reikia daryti ir tą darysime. Tačiau turime turėti galvoje, kad du trečdaliai Lietuvos žmonių sunkiai gali susimokėti už privačią mediciną. Padėtis yra sunki.

– Bepasibaigiant Gedimino Kirkilo Vyriausybės kadencijai buvo pritarta sveikatos draudimo įmoką sudaryti išskaidžius gyventojų pajamų mokestį ir įmokų į „Sodrą“ tarifus. Daug kas pritaria, kad tai yra žingsnis skaidrumo link, tačiau ar galima tai vadinti reforma? Ar nesiekite radikalesnių reformų?

– Tai reiktų vadinti reformos pradžia. Nors galima tik apgailestauti, kad, mano galva, buvo per daug sumažintas sveikatos draudimo mokestis, tačiau tai yra pažangu. Vėliau mes turime siekti sukurti informacinę sistemą, kad žmogus žinotų, kiek jis yra įmokėjęs į sveikatos draudimą.

– Ar kuriant informacinę sistemą bus išspręsta gydytojų biurokratizmo problema? Teigiama, kad šiuo metu gydytojai praleidžia daugiau lauko su popieriais

nei su pacientais.

– Bandysime. Akivaizdu, kad tai yra nenormalu. Tačiau egzistuojanti dokumentų pildymo sistema yra susijusi su gydytojo atsakomybe. Vienas iš šios problemos sprendimų būtų būtų pacientų teisių žalos atlyginimo įstatymas. Sieksime, kad žala būtų atlyginama, tačiau gydytojas neturėtų būti kaltas nei už sąmoningai, nei už nesąmoningai padarytas klaidas. Ministerija tiek iš Lietuvos gydytojų sąjungos, tiek iš slaugytojų sąjungos laukia pasiūlymų, kaip tai spręsti. Siūlykite, esame atviri pasiūlymams.

– Tačiau jau dabar yra sukurta nepageidaujamų įvykių registracijos sistema, kurioje užregistruojami tik keli tokie įvykiai per metus – akivaizdu, kad tai tik parado jos fiktyvumą. Tiek gydytojai, tiek gydymo įstaigos yra suinteresuotos nuslėpti savo klaidas, nes gresia ieškiniai, kurių draudimas neapmoka. Gerai veikiant šiai sistemai gydytojai galėtų analizuoti ir mokytis iš savų klaidų, o pacientai jaustųsi saugūs. Kaip išsisuksite iš šios problemos?

– Šiuo metu yra keista padėtis: įvykus net netyčinei klaidai, gydytojas atsiduria besiginančio vaidmenyje. O žalą patyręs žmogus yra priverstas bylinėtis su pačiu gydytoju arba gydymo įstaiga. Manau, tai yra negerai, nes taip supriešinamas žmogus ir gydytojas. Juk gydytojas nėra nusikaltėlis ar norintis sąmoningai nuskriausti žmogų, tačiau gyvenime visko būna. Todėl ir šnekame apie žalos atlyginimo be kaltės sistemą.

Kai bus įkurtas arba tam skirtas fondas arba susitarta su draudimo bendrove, tada būtų galima ramiai nagrinėti įvykusią klaidą. Taip būtų užbaigtas visuomenės ir gydytojų nesutarimas.

Sutrumpinta

Juozapas Paškauskas

Lrt.lt

◆**Š. m. sausio 6 d. „Draugo”** patalpose posėdžiavę dienraščio tarybos nariai aptarė „Draugo” pastato klausimą. Šiuo metu Taryba kalbasi su specialistais ir ieško geriausio sprendimo, kuris užtikrintų tolimesnį „Draugo” egzistavimą.

◆**2008 m. gruodžio 13 d. po JAV LB Socialinių reikalų** suruoštos metinės vakaronės „Seklyčioje” buvo sėkmingas paltas. Pastebėjus apsirikimą, prašome skambinti tel. 773-434-8274 arba į „Seklyčią” tel.: 773-476-2655.

◆**Sausio 11 d., sekmadienį 12 val.** p. p. moterų klubas „Alatėja” kviečia į popietę Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre. Dalyvaus psichologė Laima Zavistauskas ir viešnia iš Lietuvos, kuri papasakos apie jaunų moterų ir merginų sugrįžimą į gyvenimą iš prostitucijos rato. Daugiau informacijos apie mus tinklalapyje: www.alateja.us arba tel.: 708-205-8742. Iki susitikimo popietėje!

◆**Lemonto Socialinių reikalų** skyrius Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte sausio mėnesį rodys dokumentinius filmus: sausio 14 d. – „Bernardas Brazdžionis ir Sugrįžimas”; sausio 21 d. „Nesulaužyti priešai”; sausio 28 d. – „Ilgas kelias namo” ir „Neregėta Lietuva”. Maloniai kviečiame atvykti pasižiūrėti.

◆**Sausio 17 d., šeštadienį, 7:30 val. v.** – Sporto vakaras Center Club, 200 W. Golf Road, Libertyville, IL. Programoje: krepšinis, tinklinis, baseinas, pica... Įėjimas – 10 dol. asmeniui.

◆**Maloniai kviečiame į Lietuvių** Fondo pokylį, kuris įvyks šeštadienį, 2009 m. sausio 17 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th Street Lemont, IL. Programoje: 6 val. v. – jaunųjų menininkų: Gabrielės Aušraitės, Audros Brooks, Dainos Lukas, Vilijos Pakalnis, Vaivos Rimeika, Indrės Sabaliūtės, Natalijos Skvirblytės, Aro Volodkos paroda Lietuvių dailės muziejuje. 7 val. v. – vakariėnė ir šokiai PLC pokylių salėje. Vietas užsisakyti galite tel.: 630-257-1616 arba rašyti zinios@lithfund.org.

◆**Organizacija „Vaiko vartai į mokslą”** kviečia savo narius ir rėmėjus, gyvenančius Čikagoje ir jos apylinkėse, į organizacijos narių susirinkimą sekmadienį, sausio 18 d., 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro (PLC), Lemonte posėdžių kambaryje.

◆**Sekmadienį, sausio 25 d., 12:30 val. p. p.** PLC didžiojoje salėje vyks organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” „Dešimtmečio derliaus pietūs”. Bilietus užsisakyti galite tel.: 630-243-9488 arba 630-202-9385 (Raminta Marchertienė).

◆**Laisvės premijos politinių studijų savaitgalis** Čikagoje vyks sausio 30 (9 val. r.) – vasario 1 (10:30 val. r.) dienomis. Programoje: pranešimai, svarstymai, diskusijos, 2008 m. „Laisvės” premijos laureato paskelbimas ir dr. Rimtauto Marcinkevičiaus įsteigtos premijos įteikimas.

◆**Sekmadienį, vasario 8 d., 12:30 val. p. p.** PLC Bočių menėje vyks kasmetinis organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” veiklos pranešimas Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenei.

◆**ALT'o ruošiamas Vasario 16-osios** minėjimas vyks sekmadienį, vasario 15 d., Maria High gimnazijos salėje. Apie programą paskelbsime vėliau.

◆**Artėja dienraščio „Draugas”** šimtmetis. Šiai datai paminėti bus išleistas gausiai nuotraukomis iliustruotas leidinys. Norintys užsisakyti šią knygą čekį (35 dol.) prašome rašyti „Draugo” vardu ir siųsti administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, pažymint „Prenumerata knygai”. Vėliau leidinys bus brangesnis. Laukiame aukų leidiniui paremti.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

www.draugas.org

Vytauto Didžiojo universitetas švenčia 20–metį

Šiais metais VDU bendruomenė mini svarbią sukaktį – prieš du dešimtmečius bendromis Lietuvos ir išėivijos mokslininkų pastangomis bu-

vo atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas.

Dvidešimt metų – neilgas laiko tarpas, tačiau jaunam universitetui jis buvo kupinas svarbių įvykių ir pasiekimų. Prisiminti, įvertinti, džiaugtis nueitu keliu bus galima ne kartą: VDU atkūrimo dvidešimtmečiui skirti renginiai tęsis visus mokslo metus.

Maloniai kviečiame dalyvauti 2009 m. balandžio 29 d. vykšančioje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Universitetas XXI amžiuje” ir balandžio 30 d. organizuojamame iškilmingame VDU 20-mečiui skirtame Senato posėdyje. Daugiau informacijos – VDU Viešosios komunikacijos skyriuje tel.: 8 37 327960 arba el.paštu: info@vks.vdu.lt.

Vilniaus universiteto Šv. Jonų bažnyčioje surengtas koncertų ciklo „Alma Mater Musicalis” vakaras, skirtas Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečiui. Šių metų Nacionalinės premijos laureatė Rūta Staliliūnaitė skaitė poetės Liūnės Sutemos poeziją.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Šakių klubas šv. Kalėdų proga paaukojo „Draugui” 100 dol. auką. Labai ačiū Jums už paramą, kuri „Draugui” labai svarbi.

Suvalkiečių draugija Kalėdų švenčių proga atsiuntė „Draugui” 100 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad remiate lietuvišką spaudą.

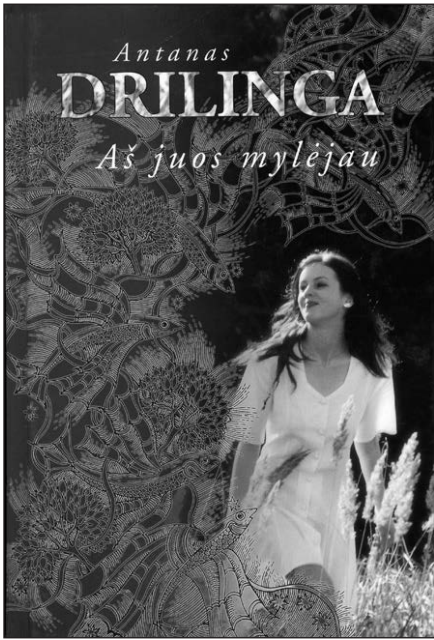
Zarasiškių klubas šv. Kalėdų proga „Draugui” paaukojo 100 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių, sklypų savininkų draugija, atsidėkodama „Draugo” redakcijai už nuolankius rašinius, iškeliant lietuviškų kapinių svarbą lietuvių visuomenei, paskyrė 30 dol. auką. Valdyba nariams linki Dievo palaimintų švenčių. Nuoširdžiai ačiū už auką.

Tauragės lietuvių klubas paaukojo „Draugui” dosnią 100 dol. auką. Dėkojame už Jūsų dosnumą.

„Draugo” knygynėlyje

„Aš juos mylėjau”

tas akmuo, / Aukštoj kalvoj suklupęs...”, – eiliuoja knygos ketvirtame viršelyje knygos autorius A. Drilinga.

Knyga sudaryta iš 2 dalių: pirmojoje dalyje – gimtojo Plikiškių kaimo ir kitų Anykščių bei Kupiškio apylinkių žmonių likimai tragiškais pokario metais ir ne mažiau sudėtingais vėlesniais laikais. Antrojoje dalyje – gyvenimiškai sodrūs bendravusių ir bendraujančių su autoriaumi Lietuvos meno bei kultūros žmonių paveikslai.

Skaitytojams patiks įdomių bei besikeičiančių santvarkų nulemtų biografijų pasakojimas. Nors knyga pavadinta „Aš juos mylėjau”, tačiau pavadinimas taikytinas ne visiems knygos herojams. Kai kurie prisimenami su neslepia ironija, nors kiti iš tiesų – su meile. Tiesa, reikėtų atkreipti dėmesį, kad į sovietmetį autorius žvelgia atsargiai ir tas atsargumas rašytojui ne į naudą.

Knygą galite nusipirkti „Draugo” knygynėlyje. Vienos knygutės kaina – 20 dol. Jas galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau – už kiekvieno leidinuko persiuntimą – 2.5 dol. mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500